

SLOVENSKI LIST

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) IX.

BUENOS AIRES, 9. DE ABRIL (APRILA) 1938.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

Jugoslavanski turizem

Uprava "Jugoslavanske revije" nam je poslala par številčk na ogled; nepričakovano so nas iznenadile, kajti revija se je od lanskega leta, grafično, tehnično in tudi po vsebini dvignila tako, da jo lahko brez sramu vzame v roke še tako razvajen turist in sploh vsak, ki se zanima za lepoto nepoznanih mu krajev.

Tujski promet je v Jugoslaviji šele v povojih, dasi je dežela čudovito lepa, kakršne ne najdeš drugje. Ima dolgo morsko obalo, prostrane ravnine, zeleno hribe in sive gore z večnim snegom pokrite, čudovite z visernimi jezera in nebroj drugih krasot.

Naravne krasote Jugoslavije pa niso neznane samo tujcem, marveč so tudi mnogi domačini, ki svoje spoznavanje ne poznajo. Temu so v prdomovine ne poznajo. Temu so v prvih vrstih krive slabe prometne zveze, slabe ceste in previsoka vozna cena. Manjka pri mnogih tudi denarja, a če bi se tisti denar, ki gre za pijačo in tobak, obrnil na primer za spoznavanje naše zemlje, bi bilo veliko koristnejše za telo in za dušo narodovo. Za kaj takega pa je treba že v mladini vzbuditi ljubezen do narave.

Argentinske, italijanske, nemške, angleške in drugih narodov šolske knjige so bogate ilustrirane ter podrobno opisujejo lepoto svojih krajev, tako da otroci že iz knjig spoznajo svojo domovino.

Argentina naprimer nima takih turističnih možnosti kakor Jugoslavija, vendar je tujski promet zelo razvit ter odhaja na tisoče in tisoče izletnikov v cordobsko gorovje, in zelo udobno in poceni urejeno. Vlado celotno ozemlje, da posveča največ pozornosti turizmu in premalo poljedelcem. Za petnajst ali dvajset pesov se lahko voziš z železnico sedemsto kilometrov daleč iz Buenos Airesa tja in nazaj, vendar se železniški upravi splača, ker vozi do dvatisoč potnikov hkrati. Córdobaški križi se niti daleč ne morejo primerjati z našimi. In kakšna razlika je med motnimi valovi reke La Plata, ki vključ vsemu našim Jadranom! O, če bi Jugoslavlani vedeli, kako lepo domovino imamo, bi jo vse drugače cenili!

Zanimanje za naše kraje bi se moralo za naše ljudi in za one drugih narodnosti vzbuditi z dobro organizirano propagando.

Nekje v mestu bi morali imeti turistični urad, ki bi moral biti pod okriljem kakega jugoslavanskega praplovnega društva, denarnega za vodca ali pa tudi "Putnika". Pogledati je treba samo pri Nemcih in tudi Italijanih, kako dobro imajo v tem pogledu organizirano propagando po vsej Argentini. Podobno bi bilo seveda treba napraviti tudi po drugih državah; najti je treba le način, ki je uspešen in ne preveč drag.

Odkar je g. minister Čankar v Buenos Airesu, smo imeli približno videti nekajkrat slike iz Jugoslavije v največjem tujkajšnjem dnevniku, "La Prensa". To je zelo lepo, vendar za turistično propagando

Kriza na Francoskem

BLUMOVA VLADA V BOJU S FINANČNIMI TEŽKOCAMI — VELIKE STAVKE OVIRAJO IZVEDBO OBOROŽEVALNEGA NAČRTA

V času ko španski fašistični revolucionarji s pomočjo Italijanov prodirajo v Katalonijo in ko se Hitler pripravlja, da s plebiscitom zapelje usodo Avstrije, kar naj bo nov in velik korak k uresničitvi njegovih načrtov o Veliki Nemčiji, ki naj v Evropi združi v eni državi vse nemško govoreče prebivalce, preživlja Francija, največja demokracija na evropski celini, hudo finančno in socialno krizo.

Blum je bil pripravil načrte, da se državna uprava reši iz finančnih stisk, in posrečilo se mu je doseči v poslanski zbornici večino, ki je sicer bila zaželena za to, da so načrti prodrli v kljub velikemu nasprotovanju opozicije, obenem pa je tudi pokazala da vlada nima v zbornici ono zaslombo, ki bi bila potrebna za temeljito ozdravitev državnih financ, za notranje socialno pomirjenje in za izvedbo oboroževalnega programa. Senat pa je sedanji vladi naravnost nasproten in je njegova finančna komisija odbila Blumove načrte s takšno odločnostjo, da je že sedaj gotovo, da bo Blum doživel na senatni seji poraz, radi katerega se bo moral umakniti.

Obenem s finančnimi težavami tarejo Francijo tudi velike stavke, ki so se spet začele. Več ko 50.000 delavcev, zaposlenih v tovarnah za letala in avtomobile, je zastavkalo ter zasedlo tovarne in izjavlja, da se delo ne bo spet začelo vse dotlej, dokler lastniki tovarne ne sprejmejo delavskih zahtev po kolektivnih pogodbah in po izboljšanju delovnih pogojev. Na drugi strani so prav tako trmasti tudi lastniki, ki nočejo nič slišati o pogajanjih, dokler delavci ne izpraznijo tvornic, v katerih so se utaborili. Vlada je skušala posredovati, a brez uspeha; zakonskih možnosti nima, da bi delodajalec prisilila, da sprejmejo delavske zahteve, proti delavcem, ki so protipostavno okupirali fabrike, pa tudi noče nastopiti, da bi se jim ne zamerila. In tako počiva 100.000 rok, ki so bile zaposlene predvsem z izdelovanjem motorjev in materia-

premalu. Prepričani smo, da, če bi tukajšnji ljudje enkrat spoznali prirodno lepoto Jugoslavije, bi postali stalni njeni obiskovalci.

Pogoji za razvoj turizma pa morajo biti dani doma seveda ne samo v naravnih krasotah in zmernih cenah, po katerih se ugovarja odlikuje med vsemi turističnimi državami sveta, marveč tudi v vseh drugih ozirih in na primer tudi v kuhinji. Tuji se pritožujejo, da je jedilni list v Jugoslaviji premalo pester, dasi bi bil lahko z izključno domačimi pridelki skoraj popoln. Precej starokopitnosti in mor da tudi komodnosti je še pri nas. Ta hiba se da odpraviti s šolanjem, z izobraževanjem prebivalstva ali pa vsaj čnega dela prebivalstva, ki ima opravka v... kuhinjah. Z eno besedo: za razvoj našega turizma je treba delati tako doma kakor v tujih državah.

in tako se bo ponudila Hitlerju prilika, da pritisne na Češkoslovaško. Res je sicer več ko verjetno, da bi tedaj delavec potegnili z vlado, vendar pa bi minilo precej časa preden bi se vsa stvar uredila in bi torej Hitler že opravil svoje, preden bi Francija mogla intervenirati. Če Francija ne poseže v vojno, je več ko verjetno, da tudi Rusija ne bo tega storila.

Mnogi se boje, da bodo v Franciji nastali zapletljivi, ki bodo Hitlerju omogočili, da izvrši nov del svojega programa. Predvidevajo namreč, da bo Blumova vlada zadržala ljudske fronte, njena naslednica pa da bo naletela na velik odpor pri delavskih organizacijah, ki imajo veliko moč. Nastala bo nevarnost, da izbruhne splošna stavka v vsej državi — in bivši komunist Dormot trdi, da takšno splošno stavko marksisti že pripravljajo —

Pogajanja med Anglijo in Italijo so baje dovedla že do zadovoljivih zaključkov in bosta prizadeti vladi baje v kratkem podpisali končno besedilo sporazuma. Če se vešti, ki jih je prinesla United Press, točne, bo sporazum obsegal v glavnem sledeče točke:

Na Sredozemskem morju se bosta obe državi obvezali spoštovati sedanje stanje in isto bosta sklenili glede Rdečega morja; Italija bo svedčano izjavila, da nima nobenih teritorialnih težav v Španiji; Anglija se bo obvezala prepričati tihotapljalne orožja iz angleških kolonij v Abesinijo; Italija bo podpisala dogovor o Dardanelih in londonški dogovor o pomorskem oboroževanju, bvezala se bo, da ne bo sprejela toka Nilovega izvirka v Tanaškem jezeru, kar bi bilo pogubno za vse angleški Sudn, in z Anglijo bo izmenjavala medsebojne in-

Kar se dogaja danes v Španiji, je nekaj ne zaslišane v zgodovini človeštva. Nesrečna Španija je postala torišče za vezbanje nemških in italijanskih polkov ki se pripravljajo za nadaljne pohode, pri čemer španski narod izkrvaveva. Nerazumljivo se zdi, kako da za vsako ceno nočejo napraviti demokracijske države konec temu barbarstvu početju. "Nevmeševanje" v notranje španske zadeve nikakor ne more držati, ker je znano, da ima Franco v svoji armadi večidel črnce iz afriškega Maroka, ki se nevedni sedaj borijo za tiste vrste gospodarijev, ki so njim samim svojčas vzeli svobodo, in da sta mu Nemčija in Italija poslali svoje generale, mnoge polke ter ves potrebni vojni material.

Angleški in francoski delavci zahtevajo od svojih vlad, da morajo na vsak način intervenirati v Španiji. Mussolini je takoj zagrozil, da je v tem slučaju vojna neizogibna. Vojne pa se hočejo demokracijske države, vsaj zaenkrat, na vsak na-

formacije o svoji vojni sili na Sredozemskem in Rdečem morju. Anglija je baje prevzela nalogo, da bo v Zvezi narodov predstavi proste roke, naj aneksijo prizna ali ne; po odobritvi tega predloga, bi Anglija takoj priznala italijanski imperij.

V glavnih točkah je torej sporazum dosežen, vendar pa zavisi njegova končno veljavna sklenitev — tako vsaj zatrjujejo v Londonu — od tega, ali bo Mussolini odpoklical svoje "prostovoljce" iz Španije ali ne. V krogih, ki imajo dobre veze z londonskim kabinetom, zatrjujejo, da je od tega vse odvisno in da noben sporazum ni mogoč, če bi si Italija hotela zagotoviti kakšne pravice v Španiji ter si s tem ustvariti možnost za "mešanje vod" okrog Gibraltarja, ki je sila občutljiva točka za angleško pomorsko trgovino.

Pogajanja med Anglijo in Italijo

Usoda Španije

čin izogniti, četudi se nanjo mrzlično pripravljajo.

Angleži, ki so jim vedno in najprej pri srečanju samo njih lastni interesi, so izračunali, da četudi Franco zmaga, ne bo mogel ničesar brez pomoči od zunaj, ker bo vsa Španija v razvalinah ter izčrpana in zadolžena do skrajnosti. Denarne pomoči pa mu ne bodo mogli nuditi ne v Nemčiji in ne v Italiji, ker še za svoje potrebe ne bodo imeli. Prisiljen bo torej iskati pomoči tam, kjer kaj imajo to je v Angliji. Z denarjem pa bodo logično narekovali tudi politiko. Edino, kar sedaj Angleže skrbi, je to, da se bojijo da Mussolini tudi po morebitni zmagi Franca ne bo odpoklical svojih polkov, oziroma jih bo umaknil le če dobi za to dovolj velike koncesije druge.

V Franciji sicer nimajo takega trgovskega mišljenja kot Angleži, a se sami ne upajo podvzeti nobenega tvegane koraka. Zato je Španija prepuščena svoji žalostni usodi.

menja za bodočnost evropske demokracije. Žalostno bi seveda bilo, če bi se v sedanjih delavskih gibanjih v Franciji in Angliji okoristili končno le tisti, proti katerim se delavstvo najbolj bori — fašistični režimi v državah, ki vodijo ekspanzionistično politiko na škodo malih evropskih narodov.

RAZNE VESTI

Zastopniki nemške narodne manjšine na Češkem se vsak dan glasneje javljajo s svojimi zahtevami po popolni avtonomiji. Ker praška vlada dobro ve, kaj pravzaprav Nemci hočejo, jim avtonomije ne bo dala zlepa. V znak protesta, ker s pogajanj "ni mogoče priti nikamor", so v sredo nemški poslanci demonstrativno zapustili parlament.

Bivšega romunskega poslanika v Buenos Airesu, dr. Aleksandra Buzdugana, so obdolžili, da je tihotapil zlato iz države. Preden so ga aretirali, se je ustrelil. Pustil je pismo, v katerem zatrjuje, da je bil po krivem osumljen. Zaradi prepovedanega izvažanja zlata je zaprtih več romunskih diplomatov.

Zaradi mehiškega petroleja so se tuje družbe, ki jih je vlada razlatala, pritožile na najvišje mehiško sodišče, ni pa verjetno, da bodo pravdo dobile. Vlada hoče sama prevzeti vso produkcijo in tudi prodajo petroleja. Pravi, da ga bo prodajala samo takim državam, ki imajo demokracijski režim. Če bi vse države, ki izvažajo petrolej, sklenile takisto, bi se vojna nevarnost zelo zmanjšala in bi morda celo izginila. Saj skoro nobeno izmed modernih morilnih sredstev ne more postati škodljivo, če nima tekočega goriva.

Nekateri so mnenja, da bi morala Rusija intervenirati, a je sama, če vpoštevamo, da padajo glave starih revolucionarjev, notranje zelo razpravljana. Fašistične velesile komaj čakajo prilike, da bi si jo privoščile. Tega se tudi v Rusiji dobro zavedajo in vedo, da bi ne mogli pričakovati pomoči od nikoder, niti od Francije ne, ki je njihova vojaška zaveznica, ker jo pogodba veže le tedaj, če bi bila Rusija napadena, ne pa če bi sama, rečimo z intervencijo v Španiji, izvala vojno.

Kakor se danes nasilje razvija v Evropi v korist nekaterih držav, so vsi manjši in neoboroženi narodi v nevarnosti, da jih nasilneži zaslužijo. Zato se bodo morali naroditi, ki hočejo živeti v svobodi, združiti in napovedati brezpogojen boj fašizmu, ki operira le s silo.

Franco bo morda s pomočjo tujih polkov zaenkrat udušil ljudski upor, a želje po pravici in svobodi ne bo premagal, ker se zatrepi ne da. Krivica, ki se dogaja španskega narodu, je v nebo vpijoča in gorje tistim, ki so zanjo odgovorni, kajti ljudska jeza in maščevanje jih bosta prej ali slej dohitela.

Argentinske vesti

Vlada intervenirala v pokrajino San Juan

Kakor je znano, imajo argentinske provincije zelo veliko avtonomijo in tvorijo pravzaprav nekake samostojne države, ki imajo svoje parlamente in svoje vlade. Prebivalstvo pokrajin si samo izbira oblast in guvernerja. Zvezna vlada, ki ima svoj sedež v glavnem mestu republike, sme samo v izjemnih slučajih, ko je treba vzpostaviti zakonitost in napraviti red ali pa voditi vojsko proti tuji državi, intervenirati v pokrajino, t. j. odstaviti na njegovo mesto svojega zastopnika, katerega naloga je, da vzpostavi veljavo zakona ter potem razpiše nove volitve.

V sredo je vlada g. Ortiza intervenirala v pokrajino San Juan, v kateri so se strankarske strasti tako škodljivo razpasle, da je imela od tega pokrajina očitno škodo. Volitve so se že nekajkrat vršile tako samovoljno, da je moral na pr. pri zadnjih volitvah sam predsednik republike pozvati guvernerja k redu. Opozicijske stranke so se radi tega vzdržale slehernega delovanja v pokrajinski zakonodajni skupščini in parlament se že dolgo ni sestel. Dne 10. aprila, t. j. jutri, bi se morale vršiti v pokrajini volitve za delno obnovitev parlamenta, a opozicijske stranke so že vnaprej izjavile, da ne pojdejo na volišča, ker se je že prevečkrat potvorila volja prebivalstva in so se celo izvajala nasilja z namenom, da se vladajoči stranki zagotovi uspeh.

Rdi takega stanja je torej nova zvezna vlada sklenila poslati v San Juan interventorja v osebi vpokojenega admirala Fliessa. To je prva pokrajina, v kateri je dr. Ortiz sklenil narediti red in v političnih krogih govore, a tudi nekateri listi zatrjujejo, da ni zadnja.

V poslednjih letih, kakor vsi vemo, so se prilike v nekaterih provinciah razvijale na način, ki je opoziciji dal mnogo povodov za pritožbe, da se ustava ne spoštuje in da se predvsem volilna svoboda, ki je v zvezni ustavi zajamčena, samovoljno krši s strani pokrajinskih vlad, katere hočejo za vsako ceno ohraniti oblast v svojih rokah. To je bilo oddaljevanje od načel demokracije, katerim hoče novi državni predsednik dr. Ortiz, kakor zagotavljajo, spet pripomoči do veljave. Po listih gre glas, da ima prvi mandat namen "vreči" tudi guvernerja buenosaireske province,

dr. Fresca, ko pride pravi trenutek, ter vzpostaviti zakonitost povsod, kjer je zadnja leta prišla ob veljavo.

Proti nacizmu v Argentini

Vsi argentinski listi so te dni polni podatkov in komentarjev o tem, kako se je nemški nacionalni socializem razpasel v deželi povsod, kjer žive nemški priseljenci. Kakor smo že v zadnji številki pisali, je dala povod za alarm intervencija Nemčije v zaščito nacionalnih pravic "nemške narodne manjšine" v Braziliji. Intervencija, ki je vzbudila v sosedni republiki odločen odpor, je argentinski tisk opozorila na to, da so nacijske sile razporedile svoje organizacije tudi po vsej argentinski republiki, da imajo šole, kjer se otroci tako temeljito vzgajajo v nemškem duhu, da smatrajo Hitlerja za predsednika... argentinske republike in da španskega jezika sploh ne znajo; da imajo celo vrsto organizacij, ki so napol vojaškega značaja; da so v Argentini organizirali celo — tako vsaj zatrjujejo nekateri časniki — mreže tajne nacistične policije Gestapo in, kar je tukajšnja javnost še prav posebno osupnilo, da so si upali celo organizirati na argentinski zemlji plebiscit za priključitev Avstrije k Nemčiji, kakor da se ne nahajajo v tuji zemlji, marveč lepo doma, na svojem.

Vse to je sprožilo odločne proteste pri argentinskem tisku vseh barv, ki smatra delovanje nacističnih organizacij če že ne za nevarno pa vsaj za škodljivo nacionalnim interesom Argentine, nacistični plebiscit pa naravnost za kršitev njene suverenitete.

Argentinske oblasti so doslej intervenirale samo zaradi nekaterih izključno nemških šol, predvsem v teritoriju La Pampa, niso pa nič ukrenile glede drugih organizacij ni glede "plebiscita".

Kjer se dva pripravata...

V ponedeljek bo znan končni izid zadnjih parlamentarnih in občinskih volitev v glavnem mestu republike. Radikalna stranka (Comité Nacional) si je sieer priborila večino, vendar pa je od predzadnjih volitev nazadovala za približno 50 obo. Znatno presenečenje pomeni tudi poraz socialistične stranke iz "Ljudske hiše" (Casa del Pueblo), ki ne bo mogla poslati v poslansko zbornico svojih zastopnikov za glavno mesto, marveč bo buenosaires-

ko manjšino zastopala "Concordancia", ki bo imela približno 20.000 glasov več nego socialisti. Ta zmaga je nad vse važna radi tega, ker bo s tem vladni blok dobil v poslanski zbornici sigurno večino, ki je zadnje čase ni imel. Tako se zmerom dogaja, ko se dva pripravata. Socialisti, tako delavski kakor oni iz "Ljudske hiše", soglasno izjavljajo, da se je treba z vsimi sredstvi boriti proti "concordanciji", ker da predstavlja reakcijo. Ko pa pride do boja, do volilnega boja, se pa socialisti iz obeh taborov s takšno ihto obdelujejo med seboj, da na komoden način zmaga ona politična grupacija, ki jo oboji proglašajo za sovražnika demokracije, svobode, delavstva itd.

V občinski svet pošljejo večino radikalni, manjšino pa socialisti, ker je pri občinskih volitvah "concordancija" nastopila razdeljena na "Unión Cívica Radical — Junta Reorganizadora", ki je na tretjem mestu, in na "Frente Nacional".

Poljska zastava v Apóstoles

V naselbini Apóstoles, v Misionesu, živi mnogo Poljakov, tako da so domačini, Argentinci, v veliki manjšini, saj tvorijo komaj peti del vsega prebivalstva. Pri nedavnih volitvah, občinskih seveda, je zmaga z veliko večino takozvana "Agrupación Colonial Industrial y Comercial" ki je postavila skoro same Poljake za kandidate. Ta zmaga je najbrž enega izmed tamošnjih poljskih priseljencev tako navdušila, da je sklenil proslaviti jo s tem da razobesi na vidnem mestu zastavo poljske republike. Mož pa je izbral skrajno neprimerno mesto za svojo bandero: slavnostni občinski drog, na katerem sme vihrati argentinska zastava samo ob slavnostnih prilikah.

Ko so se v terek zjutraj zbudili prebivalci naselbine Apóstoles, so z velikim začudenjem opazili zastavo tuje države na slavnostnem drogu in tamkajšnji Argentinci so si seveda stvar gnali k sreči in nastala je velika afera. Protestne brzojavke so šle na guvernerja in na zveznega notranjega ministra, trgovci so zaradi poljske zastave zapriji trgovine in vršil se je velik protestni šhod, tekom katerega so sneli omenjeno bandero z droga in slavnostno razobesili državno modrobelo-modro zastavo.

Policija je uvedla preiskavo in skuša dognati, kdo je obesil poljsko zastavo na drog. Občinski zastopniki, ki so Poljaki, trdijo, da je to reč skuhal po vsej priliki kateri izmed njihovih nasprotnikov, da bi Argentine nahujskal proti poljski koloniji.

POPLAVE V RAZNIH POKRAJINAH

Od nedelje do srede so bili močni nalivi skoro v vsej deželi in kakor da hoče narava nadoknaditi, kar je zamudila tekom dolgih mesecev, je dež prav posebno močno lil na one kraje dežele, ki so od pomladi dalje pa do konca poletja hudo trpeli zaradi suše. Vode je bilo naenkrat preveč in številni hudourniki, ter mnoge reke so prestopili bregove, poplavlili mnoge naselbine in pojia in povzročili obšutno škodo. Na mnogih mestih je voda poškodovala železniške proge in je radi tega promet prekinjen. Nekatero naselbino v pokrajini Corrientes, v Entre Ríosu in drugod so popolnoma izolirane, ker so poplave poškodovale tudi ceste, odnesle mostove itd. Na mnogih poljih je pridelek kornice uničen.

ROPARSKI NAPAD V CHACU

Na cesti, ki vodi iz naselbine Tirol proti glavnemu mestu chacovskega teritorija, Resistenciji, je šest našemljenih roparjev napadlo dva višja uradnika podjetja "Quebrachales Unidos", ko sta se z večjo vsoto denarja vozila v dveh avtomobilih proti Resistenciji. Roparji so bili oboroženi s puškami in uradnika se jim seveda nista mogla upirati, marveč sa jima morala izročiti vse, kar sta imela pri sebi: 13.000 pesov in tudi oba avtomobila, s katerimi so tolovaji pobegnili. Policija domneva, da je roparski napad izvršila zloglasna tolpa "Mate Cocido", ki ima na vesti že celo vrsto zločinov, a ji oblasti doslej še niso mogle do živega.

OBJAVE KR. POSLANIŠTVA Charcas 1705. Bs. Aires

Kr. jugosl. poslaništvo poziva, oziroma išče sledeče izseljence, da se pri njem zglaste:

Kokotović Ilja iz Beograda, srez Nevesinski. Dospel je 1929 leta v Argentino. Zadnji znan naslov je bil: Restaurant Trento-Trieste, Sar miento 502, Tandil (F. C. S.)

Mayer Zofija. Poslednji njen znani naslov je bil: Iberá 3485. — Buenos Aires.

Franjo Markalin Gregorčič iz Lipovljana, Savska banovina. Od 1933 leta ni več glasu od njega.

Če bi pa kdo od rojakov vedel za naslov od katerega zgoraj imenovanih, je naprošen, da ga javi poslaništvu.

Izseljenci, ki bi jim bili znani kakšno podatki o našem državljanu Ivanu Hlačarju, starem 38 let, katerega je 16. februarja t. l. povozil na Dock Sudu tramvaj, so naprošeni da to sporoče kr. poslaništvu (Charcas 1705, Buenos Aires). Pokojni je bil baje iz metliške okolice.

KNJIGE DRUŽBE SV. MOHORJA ZA LETO 1938

Redno izdanje: 1) Koledar za leto 1939. 2) Slovenske Večernice: IZUM, fantastičen roman iz Sev. Amerike. Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl. 3) ČUDA NARAVE, spisala Inženira Marija Ahačič. 4) SVETE URE, molitvenik. 5) ZGODOVINA SLOV. NARODA, 14 zvezek. 6) ŽIVLJENJE SVETNIKOV, 13 snopič. Vseh šest knjig stane samo \$ 4.50.

Knjige za doplačilo: 1) BAMBOK, zgodba iz gozda. Spisal Felix Salten, poslovenil Vinko Lavrič. Broširana stane \$ 2.—, vezana \$ 3.—. 2) ČEVLJARČEK PALČEK in DRUGE PRAVLJICE, spisala Sonja Sever, ilustriral Slavko gov. Broširana stane \$ 3.30, vezana \$ 4.30. 3) CVETKOVA CILKA, roman. Spisal Janez Jalen. Knjiga se bo prav gotovo priljubila kakor svoječasn "Ovčar Marko" od istega pisatelja. Broširana stane \$ 3.50, vezana \$ 4.50. 4) JOŽA CVELBAR: ZBRANO DELO. Broširana knjiga stane \$ 3.—, vezana \$ 4.—. 5) PAŠNIŠTVO. Spisal Josip Turk. Broširana knjiga stane \$ 1.40, vezana \$ 2.—.

Naročila na redne in doplačilne knjige Družbe Sv. Mohorja sprejema: Franc Lakner, Av. Warnes 2215/II. Buenos Aires, kakor tudi pri istem v Banco Germanico, Sec. Yugoelava, Av. L. N. Alem 150, Buenos Aires.

Narodniki iz notranjosti plačajo pri rednih knjigah še \$ —.60 za poštnino.

Naročila se sprejema do 16. aprila t. l.

Lastna dvorana

Sokol Dock Sud - Boca in Jugoslovanska šolska občina na Dock Sudu, bosta pričela graditi svojo dvorano, ki bo imela prostora za čez 200 oseb. Dvorana bo služila za šolo, za sokolske vaje, društvene prireditve, sestanke in poučna predavanja. Stroški za dvorano so ocenjeni na 3.000 pesov. Načrt za dvorano pa je napravil brezplačno naš rojak, dobro znan teudi Argentinem po svojih stavbenih načrtih ter naš dober društven delavec gosp. arhitekt Viktor Sulčić.

MONTEVIDEO

Na Veliko noč bo ob 11. uri v cerkvi sv. Franciska, na vogalu Cerro in Solis, služba božja za naše izseljence rim. kat. vere. V isti cerkvi bo potem vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik sv. maša ob isti uri, do preklica.

v vsako izseljensko hišo "Slovenski list"

Krojačnica Ušaj

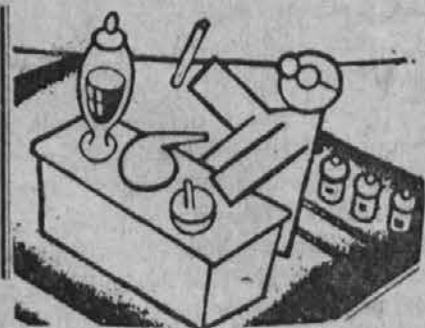
ki vam nudi v vsakem oziru najboljše postrežbo

GARMENDIA 4947 Paternal, Bs. Aires

KEMIČAR IN LEKARNAR diplomiran na zdravniški fakulteti v Pragi in zakonito preizkušen v Argentini.

Hh. Mr. Franciško Huspaur

Mladenci! Vsako pomlad se kri prenovi, pripravite se za novo življenje in spravite iz sebe vse stare bolezni s tem, da napravite krvno analizo. — Za stare klijente zastoj enako notranjost po pošti.

Dock Sud, calle Facundo Quiroga 1441 (Avellaneda) Poia. de Bs. Aires

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih

CA. CENTRAL EUROPEA

469 SAN MARTIN 469

Vesti iz organizacij

Kaj je šolo na Paternalu

Skoro vsi tukajšnji listi so pretekli petek zvečer prinesli vest, da je Državni šolski svet zaprl poleg treh drugih šol tudi našo šolo na Paternalu, ker da je obstojala brez dovoljenja oblasti, ter da je bilo policiji naročeno, naj zabrani šolskim otrokom vstop v hišo številka 4924 na ul. Paz Soldán, kjer ima šola svoje prostore. Tisti, ki jim je šola trn v peti, ker je njen namen vzgajati pametne in poštene ljudi, so z veliko radostjo razlagali vsa kemu, ki jih je hotel poslušati, da so oblasti šolo zaprle, ker da je bila... fašistična! Z vidnim zadošenjem so podčrtavali dejstvo, da so že od samega začetka vedeli, da je paternalska šola fašistična postojanka ter da se je sedaj izkazalo, da so imeli prav.

Ti zapeljanci in zapeljivci, ki jih je hudo bolelo, ker se je število otrok v naši paternalski šoli vsak teden večlo, kakor je tudi povsem naravno, ker so ljudje videli, kakšna je ta šola, kaj in kako se v njej otroci uče in kako vzgajajo, so nje bodočim otrokom, ki so ozirno ma otroški vrtec in pošolski tečajji bodo čez nekoliko dni spet začeli poslovati s še večjimi možnostmi za razvoj, ker bo šola na razpolago vsa hiša, ki ima pet sob, dočim so tehišči in otroški vrtec razpolagali doslej le z dvema sobama.

Kaj se je bilo zgodilo? Nič izrednega. Inšpekcija zasebnih šol je že lani ugovarjala zaradi tega, ker sta v isti hiši imela društvo "Tabor" in šola svoj sedež. Šola je na stališču, ki je seveda prava, vilo, da mora šola biti sama zase, sama v svoji hiši. Tega mnenja je bilo tudi šolsko društvo, vendar pa je bilo lani število otrok še pre-majhno, da bi moglo društvo misliti na najetje cele hiše samo za otroški vrtec in pošolske tečaje. In tako so se začela z omenjenim nadzorništvom pogajanja, da bi zaenkrat le ostalo takci, kakor je bilo, ter so končno oblasti pristale na to, da bodo potrpele, dokler si šolsko društvo ne najde druge primerne hiše. Kako malo je osnovana, vest, da je šola poslovala brez dovoljenja oblasti, je razvidno že iz tega, da je šolsko nadzorništvó večkrat poslalo svoje uradnike nadzirat, kakci se šola razvija, ter je celo poslalo lani tudi šolskega zdravnika, ki je vse otroke pregledal, ali so zdravi. In neka ga nadzornica zasebnih šol je šolskemu društvu celo priporočila, naj ne najame druge hiše ne da bi njo opozorilo, ker da bo poslala šolskega zdravnika pogledat, ali so prostori tudi iz zdravstvenih oziróv primer-ni za šolo.

Letos se je število otrok toliko v tečajih kolikor v vrtcu močno povečalo in šolsko nadzorništvó je spet sporočilo, da je na vsak način

treba zadeve prostorov urediti tako, da se ali društvo izseli drugam, ali pa da gre šola v drugo hišo. Ker pa na Paternalu trenutno ni najti hiše, ki bi bila za šolo primerna, ni bilo mogoče ustreči zahtevi šolskih oblasti, ki so se končno odločile, da bodo rešitev te zadeve pospešile na bolj učinkovit način: ukazale so tečaje zapreti, dokler se stvar ne uredi.

In stvar se bo uredila že v prihodnjih dneh, ker je "Tabor" skienil, da se umakne šoli in si poišče prostore drugje. Sobe se bodo na novo prebarvale, nakar bo naša šola spet začela poslovati v še večjem obsegu.

Taka je ta zadeva. Zlobne govornice, ki so jih širili nekateri razdraži, so se tudi takrat izkazale kot čisto navadne in bedaste laži, ki imajo kratke noge.

Za šolo samo je ta incident, če prav pomislimo, le ugoden, ker bo pospešil njen razvoj, katerega so ovirali pretesno odmerjeni prostori v hiši, kjer je tudi Tabor imel svoj sedež.

NA NEDELJSKI TRGATVI V S.P.D. I.

so odnesle sledeče tovarišice tri razpisane nagrade največkrat zasluženim tatovom ozir. taticam: prvo dobi Zofije Sulič, druge Marija Drufovka in tretjo Cirila Štemberger.

IZ S.P.D. I

Knjižnica Slov. Prosvet. Društva I.

Vsi ki imajo knjige že dalj časa izposojene, so naprošeni, da jih čimprej vrnejo.

Tovarišica Marija Drufovka je darovala 2 pesa za društveno knjižnico. Požrtvovalni članici prav lepa hvala.

Našo radio-uro dobimo

Tako vsaj izgleda. Noeoj ob 9.30 zvečer se bo vršil v prostorih "Jugoslovanskega kluba", ul. Lima 411 ustanovni sestanek društva "Jugoslovanska radio-ura" (Hora Yugo-slava), ki hoče prevzeti skrb za širjenje naše kulture po radiu. Na sestanek je vabljen vsak, ki se za to važno iniciativo zanima in je voljan po svojih močeh prispevati, da se načrt udejevtvi.

KADAR ISČETE DELA

obrnite se na Jugoslovanski Patronat ali pa na naše uredništvo, ki bo po možnosti vsakemu ugodilo. Včasih je treba seveda tudi počakati, ker ni vedno takoj na razpolago dela, ki ga prosilec išče.

Kuharica dobi delo na restavran-tu. Naslov na uredništvo.

GPDS. v Villa Devoti VABI NA

PRVO VELIKO TRGATEV

ki se bo vršila jutri,

DNE 10. APRILA

v društvenih prostorih ul. SIMBRON 5148

Vabljeni ste vsi rojaki in rojakinje k veliki udeležbi

Odbor

ISČE SE

Česnik Lovro v Ljubljani išče svojega svaka Jakoba Uršiča, ki je živel zadnje čase v ul. Tupungato 2460. Če kdo ve zanj, ali če bo sam čital tele vrstice, naj javi na naše uredništvo.

Naročniki in naročnice

Poglejte poleg naslova na ovitku, do kdaj imate poravnano naročnino. Če datum izkazuje, da ste zaostali, skušajte poravnati čimprej, da ne bo potem nepotrebnih sitnosti in zamere, če vam bomo list ustavili.

SMRTNA KOSA

Po večletni bolezni je v sredo (jutraj v bolnišnici Santa Maria v Cordobi umrl za jetiko Mirko Rudež, star 28 let, doma iz Rihemberga na Vipavskem. Tu zapušča ženo in hčerko, doma pa mater. Bil je član Slovenskega prosv. društva. Bodi mu lahka tuja zemlja. Preostalih pa naše sožalje.

OPERACIJE

Operaciji na slepiču se je včeraj podvrzel Franc Konič, ki je prišel iz San Basilia v provinciji Cordobi v Buenos Aires.

Želimo mu skorajšno okrevanje.

Operirana je bila na slepiču ga. Štrueljeva iz Ljuzljane, žena bančnega uradnika g. Slava. Nahaja se v bolnišnici Rivadavia. Želimo ji skorajšen povratek na njen dom, v Martinezu.

POZOR ROJAKI!

Sporočam, da sem se preselil iz ulice Morlote 239 v ulico TINOGASTA 5231, Villa Devoto, kjer bom odslej izvrševal moje krojaško obrt.

Kakor doslej, bom tudi v bodoče nudil prvovrstno postrežbo po zelo zmernih cenah, v čemer naj se vsak sam prepriča.

Vljudno se priporoča

CIRIL PODGORNİK

Na novo otvorjen

Restaurant Internacional

Vam nudi velike zračne prostore, obširno dvorišče, kegljišče (v kratkem tudi kroglišče).

Hrano prvovrstno in veliko izbero vin.

Za obilen obisk se priporoča

EMIL JERKIČ

JORGE NEWBERRY 3372 (skoro na vogalu Alvarez Thomas) — BS. AIRES

Crniče pri Gorici od koder je mnogo izseljencev v Argentini

ISČE SE

Če kdo ve, ali če bi sam čital tele vrstice, je naprosen, da javi na naše uredništvo, kje se nahaja Oskar Batagelj, doma iz Skrilj. Zadnje čase je delal kot zidarski pomočnik pri tvrdki Marutetti y Cia.

ZAHVALA

Gospodarsko podporno društvo v Villi Devoto se zahvaljuje Košuti Veneslavu in Trampužu Jožefu za dar. Najlepša hvala.

Pozdrav rojakov iz severa

Pretekli teden sem obiskal nekatere rojake v Cordobi in ob okolici in po Rosariju.

Nadsva ljubeznjivo so me sprejeli in mi šli v vsem na roko, tako da se jim kar ne morem dosti toplo zahvaliti. Prav posebno pa naj se zahvalim Petru Jonkeju iz Rio Ceballos, ki me je tako ljubeznjivo spremljal skozi dež in solnce, Francetičevim, ki so me tako lepo sprejeli in mi pripravili tako prijeten večer, rojakom vsem v Alto Alberdi in v General Paz in v Altí Graeji. Tako dobro mi je bilo, da mi je bilo zares žal, da sem moral tako hitro dalje.

Naročili so mi milijon pozdravov vsem znancem: Vipavcem, Prvačkovecem, Kraševcem, Goričanom, Tolminecem, Tržičanom in Kranjcem.

Prav tako pa tudi pozdrave iz Rosarija, kjer sem se le malo pomudil a spet doživel prav lepe ure. Prav vsem tudi tam toplo zahvalo, posebno pa še g. Konzulu Branku Rubeši in Čuku, ki mi je dal ne le gostoljubno streho, temveč tudi svoje vodstvo, ko sva obiskovala razkropljene rojake. Našel sem tam tudi svoje bližnje sorodnike: bratranca in sestričnico, ki smo se po 10 letih spet srečno videli.

Nekatere vtise tega potovanja bom pa pozneje še popisal.

Hladnik Janez

Cerkveni vestnik

10. apr. Cvetna nedelja. Maša na Avellanedi, molitve na Paternalu.

17. apr. Velika noč. Maša ob 8 h na Avellanedi, ob 10 uri na Paternalu. Molitve na Paternalu.

Kako je bilo v Berissu, to bi marsikoga zanimalo.

Kako neki? Kdor je oni dan, 27. marca stopil zjutraj izpod strehe, si že lahko predstavi, kako je mogoče biti... Pa vendar ni bilo tako hudo, kot bi kdo mislil, kajti peveci so tudi to pot bili junaki. Kakor lani, tako tudi letos: dež, da ni bilo za nikamor. Pa niso se ustrašili in ob 10 uri so bili že na mestu. Vsa čast jim.

Pa tudi njim, ki so k maši prišli, je treba dati priznanje. Bilo jih je 50. Morda celo kateri čez. Manj pa gotovo ne.

Ugotovili smo pa to, da imajo sedaj v Berissu za organista rojenega Furlana, ki tudi slovenskega nekaj razume in je pripravljen tudi naše petje v roke vzeti.

Posebno zahvalo pa naj še izrečem Zakojčevim in Puckovim, ki so nas popotnike in božje romarje lepo pod streho vzeli in prav lepo postregli, tako, da nam bo to pač moralo ostati v najlepšem spominu.

V zadevi sv. birme pa prosim vse starše in tiste, ki imajo skrb za birmanske otroke, da pridejo na Velikonoč popoldne k molitvam na Paternal. Ob 4 uri pop. na Av. del Campo 1653 (Colegio de monjas).

ZALOGA DOBREGA VINA

Franc Kurinčič

Kadar imaš občet; krst; obisk in sploh kadar rabiš vino; obišči ali pokliči na telefon Kurinčiča, ki ti bo nemudoma ugodil in na dom postregel s prav dobrim vinom, saj ga imam v zalogi 25 vrst.

— Ne pozabi GARAY 3910, — telefon 61-5384

BUENOS AIRES

PRVA VELIKA KAMPANJA

za

„Slovenski List“

PRVA NAGRADA

Vozni listek za Evropo in nazaj

Vsak star naročnik, ki pridobi novega naročnika, dobi za vsakega po eno srečko in vsak nov naročnik dobi tudi eno srečko, ko plača naročnino za celo leto.

Nudi se lepa prilika, da bo eden izmed naročnikov, kogar bo zadela sreča, obiskal brezplačno svoje kraje.

Kadar govoriš s prijateljem ali prijateljico, ali jim pišeš, razloži jim, kakšna sreča jih lahko doleti, če se naročijo na "SLOVENSKI LIST"

Naročniki in naročnice! Če le vsak enega naročnika pridobite, pa je zadeva rešena.

Če dobiš več naročnikov, dobiš več srečk in s tem večjo možnost, da zadeneš glavni dobiček.

NA DELO, VSI, ZA VEČJI "SLOVENSKI LIST"

UPRAVA

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

Krune in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalizirani listi za pljučne, srčne, živ

reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

Slovinci doma in po svetu

SMRT UGLEDNEGA MOZA

Na Oslavju pri Gorici je umrl po kratki bolezn tamošnji posestnik Jože Klanjšček, star 74 let. Pokojnik je bil trden gospodar, ki je zaradi svoje značajnosti užival velik ugled v sosedi in v vsej goriški okolici. Bil je živahen, vesele narave in je zelo ljubil petje. Zato so mu pri pogrebu, ki se ga je udeležilo nenavadno dosti občinstva, domači pevi zapeli na domu in v cerkvi dve ubrani, v srce segajoči posmrtnici. Lepa vrsta venev ga je spremljala na zadnji poti. Počivaj v miru blaga duša!

OD GRANATE SMRTO RAZMESARJENI

Janez Leban, p. d. Jakonev na Rodnah in France Rutar, p. d. Mohčev, oba iz Tolmina, sta na Ločah na cesti, ki pelje iz Tolmina proti Čadruhu, hotela izprazniti granato, ki sta jo našla v bližnjem grmičevju. Obkolila ju je kopica otrok, ki so radovedno opazovali nepremišljeno početje. Mimo pride domačin in nažene otroke, češ, da se lahko zgodi grozna nesreča. Komaj so se otroci razpršili in se je previdni svarilec oddaljil kakih 50 m, je divje počilo in mladeniča sta ležala v svoji krvi onesveščena na tleh. Par hipov zatem je ves prepaden stopil na kraj nesreče tolminski kaplan g. Šarf, ki je bil nesel sv. popotnico v čadrske hribe in se je ravno vračal. Nudil se mu je pretresljiv prizor: Leban je ležal tam negiben z razparanim trebuhom in številnimi ranami, Rutar je bil pa ves črn, osmojen po obrazu in tudi nezavesten. G. kaplan je takop spoznal, da za Lebana ni pomoči in ga je hitro dal še v sv. olje. Res je tudi neprevidni mladenič po štirih urah bridkega trpljenja tam na cesti izdihnil, Rutarja so prepeljali v goriško bolnišnico, za njegovo življenje pa ni nevarnosti.

SREDI ZIME BI KMALU UMRLE ZARADI VROČINE

V nedeljo 27. febr. popoldne so trije tržaški delavci stopili v javno ogrevalnico v ulici Crosada, da bi se v gorki sobi kaj pomenili. Posedli so okrog velike peči, ki jej kurjena z ogljem, izžarevala neznošno toploto. Ena beseda da drugo in tako niso nič mislili na prehudo vročino. Kmalu pa začnejo drug za drugim tožiti, da se počutijo slabo. Še nekaj hipov in že se zlekne eden izmed trojice nezavesten po klopi, kmalu ga sledita tovarija. Rešilni voz jih je moral prepeljati v bolnišnico, kjer so ugotovili napad vročinskega vala.

GORIŠKO GLEDALIŠČE OTVORJENO

"Slovenec" od 25. februarja je priobčil zamrznjeno notico, ki pa kljub vsemu pove, da je bilo goriško gledališče po prezidavi in preureditvi notranjosti 16. februarja otvorjeno. Slavnostna otvoritev s simfoničnim koncertom je bila za Gorico izreden dogodek, praznik. Novi, okusno prirejeni prostori so se napolnili z najodličnejšim goriškim občinstvom. Vsi sedeži — v parterju 600, na moderni galeriji 300 — so bili zasedeni. Ugajal je zlasti orkestralni del koncerta s solistinjo De Vito, manj je ogrel drugi del, v katerem so nastopili pevcisolisti. V dneh od 21. do 24. februarja je gostovala v Gorici neka družba, ki je dala štiri znane opere. Naval občinstva, ki je po več letih postal kar hlepel po umetnostnem razživljanju, je bil velik, užitek pa bolj pičel.

HUDA LETALSKA NESREČA

Prejšnjo soboto 26. febr. se je nad istrskim pristaniščem Portorože pripetila strašna nesreča. Kapitan-pilot Lucijan Mendes in tehnični častnik Avrelji Piccolo sta z vojaškim letalom treščila iz značnih višin v globino in obležala mrtva. Kapitan Mendes, po rodu Tržičan, je bil šele 27 let star in se je odlično udeležil abesinske vojne, 47 letni Piccolo je bil pri zrakovplovstvu že med svetovno vojno. Pokopali so ju v ponedeljek ob veliki udeležbi občinstva z vsemi vojaškimi častmi.

PROCES PROTI MORILCEM IZ VRHPOLJA

Trst, febr. 1938. — Za obsodbo je vladalo silno zanimanje, tako da je bila dvorana nabito polna. Ivan Canziani je dobil 20 let zapora in 30.000 lir denarne kazni, Horvat 20 let in 22.000 lir denarne kazni. Deržane 8 let in 22.000 lir den. kazni. Glavni obsojenci Guštin Michelazzi in Coretti so dobili dosmrtno ječo, poleg tega so še kaznovani z denarno kaznijo vsak po 25.000 lir.

NESREČE V GOZDU

Knežak, febr. 1938. — V januarju je pri nas pritisnil hud mraz, zlasti v snežniških gozdovih. Toda kljub mrazu so domačini stalno v gozdu za zaslužkom. Tako so tudi ob najhujšem vremenu zunaj in na delu, da niso prikrajšani na zaslužku, ki je itak malenkosten in za današnje razmere nezadosten. Marsikdo bo odnesel težje ali pa lažje posledice letošnjega hudega mraza. Samo v naši okolici je več domačinov pri delu prezeblo. Bene iz so sednjih Šembij je baje toliko prezebel v gozdu, da so domači dvomili v njegovo zdravje. Več je pa ta-

kih, ki so jim premrzle roke, pa tudi noge.

PRISeljenci MED SEBOJ

Hirska Bistrica, januarja 1938. — Vsepolno komentarjev in govorice je povzročil dogodek v bistriški kavarni, kamor zahaja seveda samo boljša družba. Zaradi nekkih besed v kavarni sta se pred nedavnim spopadla pred kavarno s poštenimi zašušnicami bistriški zdravnik De Feconda in pa neki poročnik tukajšnjega artilerijskega polka. Posledica zaušnic je bila napoved dvoboja. Dvomimo pa, da sta eden in drugi toliko junaška, da se bosta tudi končno odločila za dvoboj!

DROBIŽ

Breginj. — Ivan Menič je prejel nagrado 600 lir za dvojčke.

Dutovlje. — Pred tržaškim sodiščem je oproščena Ivana Rebec, ker je dokazala, da je v prepiru s svojim očetom, katerega je ranila, bila primorana rabiti silo.

Dutovlje. — Neki avtomobil je z blatnikom zadela kolesarja 35 letnega Rudolfa Frenetiča in ga podrl na tla. Dobil je velike rane na glavi in na nosu. Prepeljan je bil v tržaško bolnišnico.

Gorica. — V delavnici mizarja Emila Juhe je nastal požar, ki bi mu kmalu uničil vse imetje, da niso prišli gasiti gasilci. Škoda je precejšnja.

Gorica. — Zopet so se v kratkem času dogodili dve smrtni nesreči. V gozdu pri Gorici je Ladislav Devetak, star 14 let, našel granato, katero je hotel odpreti. Eksplozija mu je zadala smrtne rane. Franc Strgar, star 46 let, iz Grgarja, je pri kopažu zadela na granato, ki je eksplodirala in ga smrtno ranila.

Lokavec pri Ajdovščini. — 35 letni voznik Friderik Kompare je padel zaradi močnega pretresa voza tako nesrečno na tla, da si je zlomil hrbtenico. V smrtno nevarnem stanju so ga pripeljali v bolnišnico.

Opčine. — Na cesti proti Sežani je avtomobil povelil 9 letnega Alberta Benčina. Z istim avtomobilom je bil prepeljan v trž. bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

Šmarje na Vipavskem. — Iskra iz dimnika je vžgala hišo posestnika Čuka. Zgorelo je podstrešje z vsem senom. Škode je 10.000 lir.

Vipava. — Vodovodni konzorcij zopet upravlja upravni odbor, katerega sestavljajo predsednik ing. Pavel Reinhold in člani ing. Villani, dr. Cossio, Girolomini, Leban, odv. Vinci in Obizzi. Prej je vodil konzorcij prefektorni komisar.

Trst. — Še vedno se ljudje jezijo, ker krožijo kovanci po 50 cent, ki so prišli že l. 1936 iz veljave. Z 31 dec. so stopili iz veljave 20 lirske kovanci. Te bodo zamenjali za "cesarske" kovance po 20 lir, ki jih že kujejo.

Trst. — Umrli so: Mikol vd.

KROJAČNICA

Peter Capuder

se priporoča cenjenim rojakom
Río Bamba 879 — Bs. Aires

Opčine nad Trstom

Blažina, Gorčič Amalija, Kmet por. Frausin Marcela, Prelec Marija vd. Jakulin, Živie Andrej, Švagel Viktor, Amalija Golob.

Trst. — Delavec Haffer Ferdinand, Albin Furlan in Maks Divič iz Škednja bi kmalu postali žrtve zastrupitve s plinom, ko so popravljali veliki hotel v čistilnici pri Sv. Soboti. Odpeljali so jih v bolnišnico. Stanje Furlana in Diviča je povoljno, med tem ko je resno pri Hafferju.

POŽAR UNICIL BOROVE NASADE PRI ILIR. BISTRICI

V neposredni bližini Hirske Bistrice v Italiji so začeli 21. III. ponoči greti borovec na gori Sv. Ahacija. Kmalu so bili vsi novi nasadi uničeni, ogenj se je pa z nepopisno hitrostjo razširil na lepe stare nasade. Bistriško gasilsko društvo je bilo pod vodstvom načelnika g. Saše Ličana takoj na požarišču. Požar pa se je že tako razširil, da mu domači gasilci niso bili kos. Poklicati so morali na pomoč gasilce z Reke. 22. III. zjutraj je bil požar tako razširjen, da je bil v pripravljenosti ves armadni zbor. Šele ko je prišlo na pomoč vojaštvo z Reke, Bistrice, Košane in iz St. Petra, so z naporom delom zadržali ogenj. K požaru je prihitel tudi novi reški prefekt in več višjih častnikov. Škoda cenijo na 1.000.000 din. Sploh so v zadnjem času požari v Julijski krajini kaj pogosti. Že na več krajih so goreli gozdovi, pa tudi gospodarska poslopja so v letošnji pomladi že bila žrtev plamenov. Glavni vzrok za številne požare je suha pomlad, saj skoraj dva meseca že nismo imeli nobenega dežja.

O ŽELEZNICAH V SOŠKI DOLINI

V italijanski zemljepisni reviji "Rivista geographica Italiana" je izšel daljši članek o gradbi železnice v gornjem delu Soške doline. Italijanske oblasti so uvidele, tako pravi člankar, da se prebivalstvo v tej dolini vedno bolj redči zaradi slabih prometnih razmer, ki gospodarskemu razvoju silno škodujejo. Pisec predlaga železnico, ki naj bi vezala Sv. Lucijo in Trbiž ter imela neposredno zvezo z Gorico. Železnica Gorica-Sv. Lucija bi na ta način postala dvotirna. Ta nova železnica bi čez Trbiž dobila na ta način postala dvotirna. Ta nova železnica bi čez Trbiž dobila neposredno zvezo z Jugoslavijo in z nem-

škimi železnicami, čez Kobarid pa neposredno zvezo z železnico do Čedadja in dalje do Vidma in do Benekt. Oblasti so preštudirale gospodarske osnove a ta načrt, ter so prišle do zaključka, da bi se moral obnesti. Železnico bi seveda gradili na električni pogon. Tudi s tujsko-prometnega stališča bi bila ta železnica velika pridobitev.

CESTA OD REKE PROTI TRSTU

Z veliko vnemo gradijo odnosno popravljajo cesto iz Reke proti Hirske Bistrice in dalje proti Trstu. Cesto so na mnogih krajih razširili ter zgradili veliko število novih mostov. Cesta bo skrajšana za več kilometrov.

IZLETI V SLOVENIJO

Goriško potniško in turistično podjetje Appiani priredi za velikonočne praznike v Slovenijo tri izlete v treh različnih skupinah. Prva skupina se bo odpeljala iz Gorice v soboto 16. aprila ob 7. zjutraj s korierami. Njena pot bo šla po Vipavski dolini skozi Postojna v Ljubljano, odkoder se bo vračala po isti poti z ponedeljek 18. aprila ob 5. popoldne. Druga skupina se bo vozila z vlakom čez Podgorico in Jesenci v Ljubljano in po isti poti nazaj. Voznika in skupni potni list staneta 70 l. Tretja skupina je določena za izletnike, ki hočejo obiskati z lastnimi vozili (avtomobili ali motorji) Ljubljano in Bled.

JUGOSLOVANSKI ŠPORTNIKI V ITALIJI

29. marca so odpotovali prvi zastopniki Jugoslovanske zimske sportne zveze s tekmovalci v Italijo, kjer se bodo udeležili tekem v alpski kombinaciji na Kaninu. Tekmovalci bodo stanovail v koči na Prestrelniku. Tekme v smuku so bile 3. aprila, s sedla Kanina do Nevsee. V kratkem bodo tudi italijanski smučarji prišli na naša tekmovalja.

PET OKOSTNJAKOV IZZA FRANCOSKIH VOJN

V Romansu ob Soči je neki tamošnji posestnik kopal nov vrt. Pri tem delu je našel na ostanke petih okostnjakov. Ugotovili so, da so to zemeljski ostanki francoskih vojakov, ki so se pred več ko sto leti borili v naših krajih.

RESTAURANT - RECREO "EL CAÑON"

Izvrstna domača hrana, prvovrstno pivo in vino. — Prostor z vrtno, pripravnimi za svadbe. — Krogličnice. — Postrežba točna.

Se priporoča lastnik

Peter Bassanese

JUAN B. ALBERDI y Gral. PAZ — Buenos Aires

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJK

Calle VILLAROEI 1476
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

ROJAKI

NE POMISLJAJTE DOLGO, ampak obrnite se do

Krojačnica "Pri Zvezdi"

ki nudi najboljše angl. blago (SUPERLAN)

Površnik, obleka

samo za \$ 75.—

Hlače fantazija \$ 8.—

Kako je bilo v Siciliji

Potopis slov. vojaka

KJER TRTA NAJBOLJE USPEVA

Med svojo vojaško dobo sem kakor številni naši primorski vojaki preživel dalj časa tudi na italijanskem otoku Siciliji. Velik je ta otok ki ga loči približno 3 km široka morska ožina od južnega dela italijanskega poluotoka, Kalabrije. Ko smo se vozili proti ožini, se nam je že iz daljave uprlo oko v koničasti vrh ognjenika Etna, ki štrli blizu obale med mestoma Messina in Catania nad 3.000 m. visoko pod nebo. Megičen je stožec tega ognjenika in lep je pogled nanj. Če bi ta zemeljski mozolj le ne bil tako muhast. Nepričakovano se mu zazdi, da je dovolj dolgo miroval, pa prične gordnjati in bobnenje v njegovi notranjosti narašča bolj in bolj. Iz njegovega odprtega vrha se prikazeta dim in ogenj, nato pa bruha med silnim treskanjem in bobnenjem visoko pod nebo gorečo snov, ki pada na pobočje in daleč naokrog, ob enem pa se izliva kakor gost katran tudi neposredno iz ognjenikovega žrela in leze počasi na vseh straneh pobočja daleč navzdol dokler se ne ohladi toliko, da se tok ustavi. Medtem pa se zemlja trese in razdejanje je vsaki krat veliko. Kamor koli pade izbruhani goreči pepel in kar zalije žareča lava, je vse uničeno. Tako je že večkrat razrušil potres Messina in druge kraje okrog ognjenika in ladvava je zasula številne vasi in učinila pokrajino. Prebivalstvu je povzročil ognjenik že nešteto škodo ne le na imetju, marveč tudi mnogo življenj je ostalo pod ruševinami sesutih poslopij. Komaj pa mine nevarnost, se vse zopet z vnemo loti dela in porušeni kraji vstajajo tako iznova na istih mestih, kjer so bili.

Posebno pred nekaj leti se je ognjenik Etna divje razbesnel in med sunkovitimi tresljaji je bilo porušeni veliko število krajev, lava pa je zalila pobočje ognjenika daleč naokrog in pokrila ves pusti, sklanati svet nad en meter, ponekod tudi več metrov visoko. Vendar pa je bil prav ta zadnji izbruh pokrajini tudi v veliko korist. Dotlej je na skalnatem, neredovitem pobočju ognjenika in daleč naokrog rasla le redka čopasta trava. Kmet, ki je imel v tej pokrajini n. pr. kakih 15 oralov zemlje, je le s težavo živel in imel komaj dovolj krme za svojih približno 50 ovac. Prideloval in prodajal je le sir in volno. Zato je bilo prebivalstvo tod zelo siromašno. Čeprav pa so kmetje zlasti do zadnjem izbruhu ognjenika mnogo pretrpeli in izgubili svoje domove, lahko danes rečejo, da jim je bila vsa nesreča v korist. Z lava zasuto pusto skalovje je postalo rodovitno. Zdaj obdaja vso Etno pokrajina, ki je resniče zanimiva. Posejana je z vinogradi. Plemenita trta uspeva tu in daje močno, okusno vino. Povsod se širijo limonovi, pomarančni in oljčni gozdovi, ki dajejo obilen in izvrsten pridelek. Ognjenik je plačal prebivalstvu svoj dolg. Do prihodnjic... V lavi

ni bilo treba mnogo kopati in se truditi ne za trto ne za drevje. Tako trdijo danes upravičeno, da je etniška pokrajina raj Sicilije. To trdijo lahko tembolj, ker je ostali otok precej pust in so tla nerodovitna.

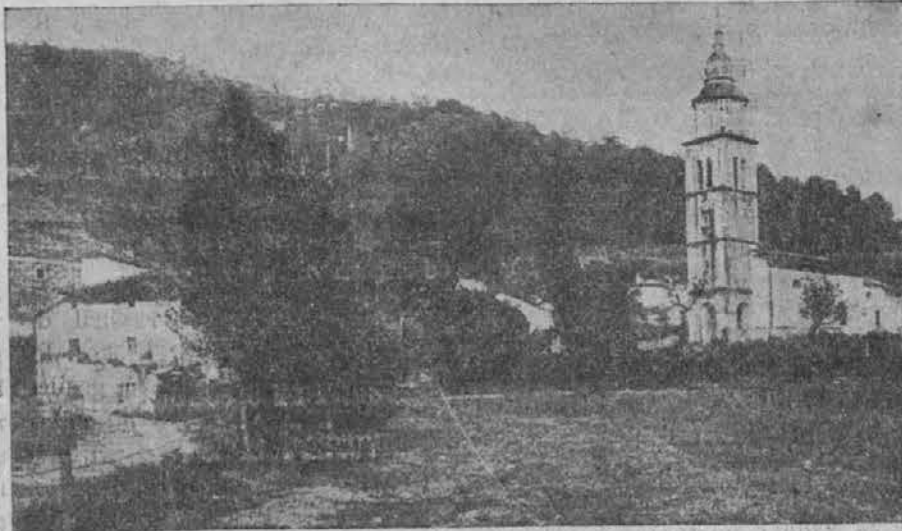
JUŽNA POMLAD

Ko prične v jeseni pri nas na severu listje ze rumeneti in rastlinstvo odmirati, se na Siciliji razživi vsa bohotnost pomladi. Od oktobra pa ves čas naše zime tja do marca traja to življenje. Limonovo, pomarančno in oljčno drevje kakor tudi trta brstijo. Drevje se odene v najlepše duhteče, cvetje. Vse uspeva v božjem soncu do zoritve. Od aprila dalje pa pričnjenja pritisnati vročina, ki je le še grozdju v korist. Silna vročina traja do oktobra. V tem času požge sončna pripeka vse življenje v naravi, razen limonovega, pomarančnega in oljnega drevja, ki tudi v tem času obdrži svoj zeleni plašč.

Uvod v sicilijansko pomlad (meseca oktobra) je dolgotrajen dež, ki lije po 14 dni neprestano. Ta dež shladi zemljo. Vročina poneha, zemlja se napije vode in tako oživi zopet vsa narava. Tedaj se pokaže vse rastlinstvo južnega sonca v svoji bujni pestrosti.

KMEČKO DELO

V spravljanju svojih pridelkov se drži sicilijanski kmet zelo trdo-

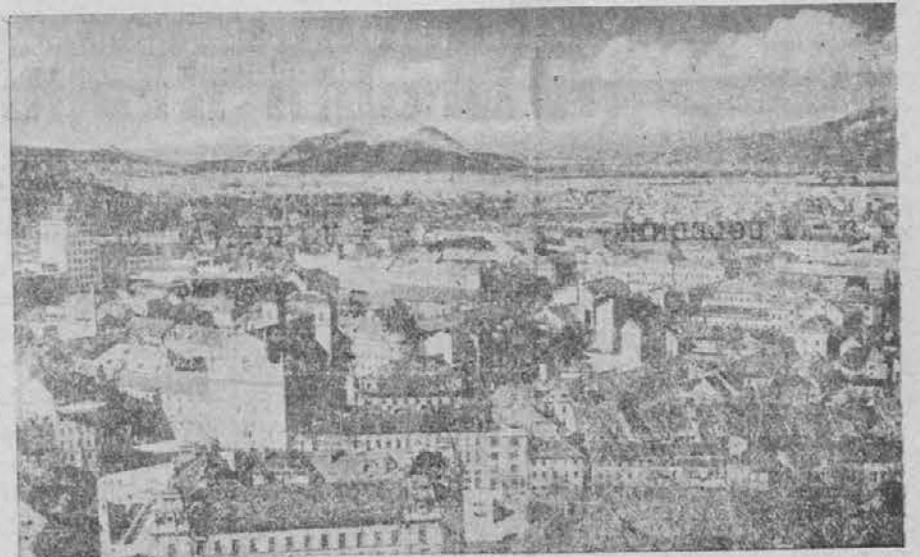
Gor. Branica

vratno starih običajev. Tako n. pr. na Siciliji mlačve v našem smislu ne poznajo. Kmet tam doli tudi nima mlatilnih strojev. Vse to delo opravlja s pomočjo oslov, kakor so delali to že njegovi davni pradedje. Ko žito požanjejo, ga povežejo v velike snope in ga spravijo v mlatilnico. Ta je zgrajena iz cementa in ima obliko ogromnega krožnika s premerom nekako 6 m. Sredi tega krožnika je pritrjen steber. Ko napolnijo ves "krožnik" s snopi, privežejo na steber 3 do 4 mlatiče-osle. Nato se prične delo. Gospodar poganja osle med živahnim vzklikanjem, spodbujanjem pa tudi kletvicami naokrog in sivci stopajo po velikem krožniku v raznih razdaljah od sredine enakomerno naprej, naprej od zore do mraka. Ko poberejo in spravijo zruje, traja obdelovanje snopov na mlatilnici še po 2 dni, dokler ni slama tako zdrobljena kakor rezanica. To rezanico uporablja kmet za krmo domači živini. Pod sicilijanskim nebom trava

nima zadostne zemlje in vlage, da bi mogla uspevati, zato doli živina ne pozna enakih dobrot kakor v naših krajih. Delo z žitom je zelo naporeno in kmet se mora ves teden prav marljivo napejati, da spravi do 1.000 kg pšenice pod streho. Ko sem opazoval ljudi pri delu, sem moral ugotoviti, da so naši sodobni stroji in druge naše priprave vendarle znatno olajšanje trdega dela našemu kmetu.

SICILIJANSKE MLEKARICE

Mnogo zabave sem imel v Messini, ko sem gledal sicilijanske mlekarice, ki so oskrbovale mestno prebivalstvo z mlekom. Spodaj ni naveda, da bi mleko dovažali v mesto že pomolzeno v posodah ali z vozički. Sicilijanska mlekarica pripele v mesto kar celo čredo svojih koz in roma z njimi od odjemalca do odjemalca po ulicah. Pod oknom hiše da svoje znamenje, nakar se v nadstropju pojavi glava, z glavo pa lonček in ta leze na vrvi počasi navzdol, kjer ga prevzame mlekarica. Ko pobere iz lonca denar, prime bližnjo kozo za roge, jo spravi na pločnik in tam namolze mleko. Nato pa se lonček prične na vrvi zopet dvigati v višino, odkoder je prišel. Po opravljenem delu odkoraka mlekarica s svojo čredo dalje do prihodnjega odjemalca, kjer se vsa procesija zopet ustavi in molža nadaljuje. Tako mora mlekarica, ki ima večje šte-

Bela Ljubljana

zornosti. Odgovoril so nam, da zato, ker tako lepo pojemo, pa tudi zaradi tega, ker dobro poznajo slovenske fante, kako so hrabri in pogumni. Pripovedovali so tudi, da so se med svetovno vojno borili na Priorskem in da jim je bila naša pokrajina zelo všeč. Prav radi bi si ke enkrat ogledali kraje, kjer so bili pred tolikimi leti v tako drugačnih okoliščinah. Lahko rečem, da ni pretelka dobra ura, pa smo že bili z domačini dobri prijatelji, ki so bili polni hvale o naših krajih in o naših ljudeh. Zato nam pa tudi dobre kapljice na mizi ni zmanjkalo.

S. B.

PODZEMSKA JAMA OB HIŠI

V Spodnjih Seleh pod Kozjakom zraven hiše Antona Smoleta so odkrili že l. 1900. podzemsko jamo, ko so razkopavali neko groblje. Ker je pa bila nevarnost, da bi kdo padel vanjo, so jo zamašili. Leta 1922 so vhod iz radovednosti spet odprli, a ga kmalu spet zasuli. Jama je imela do letos mir toda mladi ljudje so bili radovedni, kaj je v njej. Zlasti domači sin je zmerom ugibal kako bi odprl luknjo. Letos se mu je posrečilo pregovoriti četa, da mu je dovolil odpreti jamo. Fant se je s svojimi prijatelji takoj spravil na delo. Po dobro premišljenem načrtu so pričeli kopati od vseh strani. Delo je bilo težavno, mnogi so jim početje odsvetovali. Mladičiči pa niso odnehali in te dni so prišli pod zemljo skupaj z obeh strani.

Zelo so se čudili, ko so videli, kako lepote so skrite pod zemljo. Že zdaj, ko še ni vse urejeno in preiskano, se vidi toliko lepega kakor v malokateri jami. V njej je izredna množina različnih kapniških tvorb. Tako je podjetnost naših mladičev odkrila znamenitost, ki je vredna prav tako kakor lepi razgled z razvalin kozjaškega gradu, da si jo pridejo tuje in domačini ogledovat.

V braziljski državi Santa Catalina so odredili, da bodo smeli v nemških šolah, ki jih je tam mnogo podučevati samo braziljski državljani in da ne bo smela nobena šola niti otroški vrtec prejemati denarno pomoč od tuje vlade.

Edena predlaga za Nobelovo mirovno nagrado univerza v Jasiju na Romunskem.

Ghandi, indijski mahatma, borec za narodne pravice indijskega ljudstva, je nevarno zbolel.

Argentinski zunanji minister Dr. Cantilo se vrača iz Evrope. Te dni se je mudil v Rio de Janeiro, kjer so ga zelo lepo sprejeli.

Hitler ima obiskati Rim, kakor so listi že večkrat pisali, pa bo ob tej priliki šel menda tudi v avdienco k papežu. V Vatikanu upajo, da bi tak obisk zelo izboljšal odnose med Sv. Stolico in berlinsko vlado, ki so posebno v zadnjih tednih bili zelo napeti.

Otonu Habsburgu je po vsej priliki za vselej odklenkalo, odkar je Nemčija zasedla Avstrijo. Navistični voditelj Buerkel se je obrnil na guvernerja Seyss-Inquarta s predlogom, naj zahteva od tisoč in toliko občin v Avstriji, da razveljavijo sklep, s katerim so svoj čas proglasile Otona za častnega meščana.

Vojsko od 400.000 moč so baje organizirali Kitajci za boj proti Japoncem in Čankajšek izjavlja, da ne bo miroval, dokler bo en sam kvadratni meter kitajske zemlje v rokah sovražnika. Seveda pa se je doslej vedno izkazalo, da s samim rodoljubnim navdušenjem in junaštvom ni mogoče nič opraviti prot modernemu oboroženemu sovražniku. Če Kitajci ne dobe zadostne količine vojnega materiala, ne bodo mogli zadržati japonskega navala.

Bivšega kancelarja Sušnika so baje zaprli v zavod za umobolne. Morda se hočejo s tem iznebiti dolžnosti, da ga obesijo, potem ko so vsi nacijski voditelji tekom sedanjne volilne kampanje hudo hujskali narod proti njemu, češ da je izdajalec.

Reklamna cena

J. A. M. E.

Tapecirano pohištvo za sprejemnico, 6 komadov \$ 65.—

AVDA. SAN MARTIN 2700

U. T. 59-0504

Buenos Aires

... (nasproti pošte) ...

Krojačnica Mozetič

Če si nameravaš kupiti novo obleko, pridi in oglej si vzorce in blago v moji krojačnici, za kar Ti gotovo ne bo žal, kajti imam vsako vrstnega blaga najnovejše mode. Blago trpežno in prvovrstno, delo pa po najnižji ceni. — Poleg tega imam v zalogi tudi srajce, klóbuke in ter sploh vse moške potrebščine po cenah kot jih ne dobiš nikjer drugje. — Pridi in prepričaj se sam!

OSORIO 5052, (Paternal), Buenos Aires

Za obleke, površnike, MODAS

„JUSTA“

Klobuke in fantazije.

Slovenkam 10 o/o popusta

Kukanja y Prinčič

Av. SAN MARTIN 1854

U. T. 59-4995

BUENOS AIRES

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I.

NUDI SVOJIM ČLANOM:

Čitanje časopisov in revij iz domovine in Severne Amerike
Čitanje knjig najboljših domačih in tujih pisateljev.
Priložnost za pevsko ali dramatično izobražbo.
Znižanje vstopnine na prireditve in prosto domače zabave.
Kulturni cilj: širjenje in izboljšanje glasila in drugih izobraževalnih pripomočkov.
Gospodarski cilj: Ustanovitev lastnega doma, itd.
Brezplačno kroglišče.

V tvojo korist je, da postaneš član tudi ti

Društveni prostori:

GRAL. CESAR DIAZ 1657 — BUENOS AIRES

Potres v Zagrebu in Drugih Krajih

Močan potres so doživeli 27. III. opoldne v Zagrebu, Koprivnici in po drugih hrvaških pokrajinah. Središče potresa je bilo v področju Bilogore pri Koprivnici. V Zagrebu sta bila dva sunka, ki sta ljudi spravila toliko iz tira, da so prestrašeni bežali iz hiš na ulice. Večje škode tam ni naredil, le na nekaterih hišah so počili zidovi ali pa de zrušili dimniki. Mnogo hujše je bilo v Koprivnici, kajti v neposredni bližini je bilo središče potresa. Sunek je trajal pet sekund ter je bil tako močan, da so skoro na vseh hišah popokali zidovi, se zrušili dimniki in lomile strehe. Najbolj so poškodovane javne zgradbe. Stolp frančiškanske cerkve je počil počez, na samostanu samem pa je popokalo več zidov. Na mestni hiši se je zrušilo prvo nadstropje, da bo treba najbrže zgraditi popolnoma novo poslopje, ker bi bili stroški za popravilo starega skoro tako veliki kakor za novo. Močno sta poškodovana tudi pravoslavna cerkev in židovska sinagoga. Dimnik električne centrale se je zrušil na elek-

trarno, da je ostalo mesto brez razsvetljave. Po prvih cenitvah je bilo v Koprivnici za dva milijona dinarjev škode. Tudi v drugih krajih Podravine so čutili močne potresne sunke, vendar ni nikjer take škode kakor v Koprivnici. Tudi v Ljubljani so ob 12 in 15 minut občutili precej močan potresni sunek. Višja poslopja so se močno zamajala. Gošče v nebotičniku so se prestrašili najbolj. Po nekaterih višje ležečih stanovanjih se je treslo pohištvo, sklepetale so šipe in se odpirala vrata. Sunek je bil sicer izredno močan, spada pa očitno med običajne potresne sunke, kakor smo jih v Ljubljani vajeni sleherno pomlad. Kakšne škode ta potresni sunek v Ljubljani ni naredil. Potres so čutili tudi v ljubljanski okolici, posebnost v Bizoviku. Ob 12.17 je vznemiril tudi Mariborčane hud potresni sunek, ki je zamajal zlasti večnadstropne hiše in v višje ležečih stanovanjih je padla v kuhinjah posoda na tla, v sobah pa se je po parketu razmajalo pohištvo. Sunek je trajal kakih pet sekund.

Skupščina izglasovala proračun

Proračun za leto 1938—39 je skupščina sprejela v neizpremenjeni obliki. Za predlog je glasovalo 196 poslancev, proti pa 92. Obenem je bil sprejet tudi finančni zakon k proračunu z obsežnimi dopolnili, pri katerih je tudi naša ožja domovina deležna dobrot državne blaginje v večji meri kakor katerokoli leto doslej. Tako bodo tudi uredili vojaške grobove v Ljubljani. Istotako je bila s posebnim členom določena spominska kolajna za koruške in štajerske borec. Vojni minister je pooblaščen ustanoviti spominsko kolajno za one udeležence, vojaše in civiliste, ki so s svojim požrtvovanjem po zaključku svetovne vojne od dne premirja 1. novembra 1918 pa do demobilizacije 5. maja 1920 sodelovali pri osvoboditvi Prekmurja, Medmurja, Štajerske in Koroške, v zavarovanju Slovenije, kakor tudi v potlačitvi nerodov in vzdrževanju reda v teh krajih. — S tem so bila pomladna zasedanja skupščine zaključena in odgodena za nedoločen čas. V eni izmed zadnjih sej si je nekdo od poslancev spet dovolil omalovaževati in zaničevati pomen majniške deklaracije — tovrstni govori tako redno pridejo na vrsto v vsakem zasedanju, kakor sneg pozimi. Poslanec je moško odgovoril minister dr. Miha Krek, ki je ponovno povdaril, da si slovesa te deklaracije ne damo vzeti. Čudno pa je, da si moramo pred nekaterimi nestrpnimi leto za letom braniti svoje dobro ime, da smo si po zastopnikih Jugoslovskega kluba v dunajskem parlamentu izgovorili pravico, da hočemo sami kovati svojo usodo. Na zadnji seji skupščine je bil tudi poslanec Rašovič izključen od 30 sej, ker je na seji 4. marca govoril, da zato ne more vsega povedati o razmerah v naši vojski, ker je bil na poti v skupščino zahrbtno napaden in so mu napadalec porabili dokazilni material. Po natan-

čni in nepristranski preiskavi pa se je izkazalo, da je bilo vse skupaj iz trte izvito s prozornimi političnimi nameni. Ker je poslanec hotel nalagati vso skupščino, je bil tako disciplinsko kaznovan, vojni minister pa je vložil proti njemu tožbo zaradi žaljive osebnosti.

Predlog državnega proračuna je sedaj pred senatnim finančnim odborom. 19. III. je bil proračun v finančnem odboru senata sprejet z 10 proti 4 glasom. V tednu od 20. marca naprej pa je tudi senat sprejel predlog državnega proračuna. Kot zanimivost k proračunski razpravi v Narodni skupščini omenjamo, da so za časa razprav o državnem proračunu izgovorili vsi narodni poslanci nad 3.000.000 besed. Razprave so trajale skupno 399 ur, nastopilo pa je 909 govornikov. Vse govore so skupščinski stenografi morali stenografirati in jih potem izdiktirati na stroj. Teh beležk je za 10.213 strani.

OBLETNICA SPORAZUMA Z ITALIJO

Obletnica prijateljske pogodbe med Jugoslavijo in Italijo, ki je bila podpisana lani dne 25. marca, je dala priložnost za izmenjavo zelo prisrčnih brzojavnih čestitk med dr. Stojadinovičem in grofom Cianom, kakor tudi za poudarjeno in podčrtano pisanje v tisku obeh držav. Mednarodnopolitični opazovalci to dejstvo tolmačijo tako, kakor da so nedavni dogodki v Srednji Evropi dali novega pogona za prijateljsko sodelovanje, med Italijo in Jugoslavijo.

IZKUŠENA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo. ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buenos Orden 3389
Buenos Aires

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

Železarna v Zenici hitro napreduje

Izredno veliki promet je lani naredila železarna v Zenici. Medtem ko je bilo leta 1933 za dobrih 62 milijonov prometa in leta 1935 za 67 milijonov, ga je bilo lani že za 257.2 milijona. V primeri s predlanskim letom se je promet podvojil, v primeri z letom 1933 pa skoro početril. Ta čas so se tudi rezerve povečale od 8 na 39 milijonov. Število delavcev se je od 900 povečalo na 2100. Družba bo izplačala svojim delničarjem 10 o/o dividendo.

Ostanki rimskega mesta Inceriuma pri Slav. Brodu

Ostanke rimskega mesta Inceriuma so odkrili blizu Slavonskega Broda. Kmet Mijo Karan je pri oranju zadel na šest sodčkov, polnih zlatega in bakrenega rimskega denarja. Nekaj dni za njim pa je njegov sorodnik, ki se prav tako piše Mijo Karan, zadel na en, potem pa še na pet lončkov, ki so bili prav tako polni zlatega denarja. Ko je uprava zagrebškega muzeja izvedela za najdbo, je poslala tjakaj svojega strokovnjaka, ki je ugotovil, da se pod temi njivami nahajajo temelji mesta Inceriuma, katerega so prebivalci opustili okrog leta 350 po Kristusu in se preselili drugam zaradi neprestanih napadov barbarov. Muzej si je izposloval pravico, da bo smel na zemljišču sam nadaljevati z izkopavanji.

ITALIJANI BI RADI ZGRADILI ŽIČNO ŽELEZNICO NA TRSTAT

Žično železnico od Sušaka na Trst bi rada zgradila neka italijanska tovarna za elektrotehnične predmete. Zastopniki podjetja so ponudili občini, da bi stroške, ki bi znašali nekaj nad milijon dinarjev, križala tvrda pod pogojem, da se material kupi v Italiji in delo izvrše italijanski elektrotehnični strokovnjaki. Le zidarska dela in dela pri odkopavanju, bi dobili domači delavci. Kaj bodo k temu predlogu rekli Sušakani, pa še ni znano.

POSLEDICA "ANSCHLUSSA"

Avstrijska generalna konzulata v Ljubljani in Zagrebu sta prenehala obstajati. Konzulat v Zagrebu je izdal sledeče obvestilo: Po zedinjenju Avstrije z Nemčijo sta prenehala delovati samostojna avstrijska konzulata v Zagrebu in Ljubljani. Imenovani ustanovi bosta delali še dalje kot ekspozituri nemškega konzulata v Zagrebu.

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

VENEREAS

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ŽLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin. SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost. REVMAZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. ŽELODEC: upadel, razširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane. ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka. GRLO, NOS, USEBA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin. Popolno ozdravljenje \$ 30.— Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

Rivadavia 3070 Plaza Once

Dobrovo

V 7 urah in pol iz Beograda v Evropa navezana glede koruze zgolj na Jugoslavijo

Francoska letalska družba "Aire France", ki vzdržuje letalski promet med Parizom in Bukarešto z vmesnim pristankom v Beogradu, je sklenila skrajšati čas vožnje na tej progi za uro in pol. Družba je sklenila opustiti pristajanje letal v Nürnbergu, obenem pa je dala v promet nova hitrejša letala. Vožnja od Pariza do Beograda bo trajala odslej le sedem ur in pol. Letalo bo pristajalo v Strassbourgu, Pragi, Dunaju in Budimpešti. Letalo, ki bo krenilo iz Pariza ob sedmi zjutraj, bo priletelo v Beograd že okrog treh popoldne. V obratni smeri pa bo letalo odletelo iz Beograda ob deveti popoldne in pristalo v Parizu ob pol petih popoldne. Odtod bo mogoče takoj nadaljevati potovanje z letali v London.

Nemškega kapitala je v Jugoslaviji malo

Nemški kapital je bil do pripojitve Avstrije k Nemčiji zelo slabo zastopan v našem gospodarstvu. Mnogo močnejša je bila Avstrija, ki je bila udeležena s 366 milijoni dinarjev, in sicer s 183 milijoni v delnicah raznih industrijskih podjetij, ostalo pa v kreditih. Avstrija je bila po vrstnem redu sedma od držav, ki so vložile svoj kapital v jugoslovska podjetja. Nemčija pa je bila komaj štirinajsta. Njen kapital je bil pri nas udeležen s 54.6 milijoni dinarjev, kar ni niti 1 o/o od vsega inozemskega kapitala pri nas. Največ kapitala ima pri nas Francija (1056 milj.). Za njo pride Anglija z 873 milijoni, nato Češka s 741 milijoni, Šveica s 707, sledi Nemčija skupaj z Avstrijo, nato Italija s 498, Združene države s 424 milijoni itd.

PRVA ŽELEZNIŠKA PROGA V ČRNI GORI

Prva železniška proga v Črni Gori bo v najkrajšem času gotova. Proga od Bileče do Nikšića je dolga 76 km ter je veljala 90 milij. din. Na progi bo vsega pet postaj. Največi objekt je most preko reke Zete, ki ima pet oken s premerom 15 m. Največ preglavice pa je delala napeljava vode na postaje. V Petroviču so morali zgraditi veliko hidrocentralo, ki bo črpala vodo iz Trebinjske. Tudi na drugih postajah so morali zgraditi posebne eisteme, v katere bodo dovajali vodo iz bližnjih rek. Proga bodo dali v promet meseca junija.

27.000 vagonov koruze je šlo v te koži sezoni iz naše države v inozemstvo, doma pa je ostalo še kakih 40.000 vagonov. Trgovina je zadnje dni nekoliko zastala, čeprav je vsa srednja Evropa navezana glede koruze zgolj na našo državo. Po novi trgovinski pogodbi z Avstrijo meseča marca 800 vagonov koruza za kompenzacijo, nakar bi morali začeti izvažati koruzo za devize. V tem trenutku pa je nastopila sprememba v tem, da je bila Avstrija priključena Nemčiji. Zdi se, da zaradi strogih nemških deviznih predpisov ne bo mogoče izvršiti tega dela prodaje. Anglija je dosedaj kupila okrog 300 vagonov.

BOSNA DOBI ZDRAVILIŠČA ZA JETIČNE

Novo zdravilišče za tuberkulozo bo uredil sarajevski okrožni urad za zavarovanje delavcev v okrevanju Kasindol pri Sarajevu. Izredno visoko število jetičnih, zlasti med delavnimi sloji, daje mnogo misliti. Bosna dosedaj ni imela zdravilišča za jetične, kakor jih imata naprimer Slovenija in Hrvaška. S preureditvijo Kasindola se bo stiska nekoliko umilila.

VRBASKI BAN JE UMRL

Nenadno umrlega bana vrbaske banovine dr. Todorja Lazareviča so 25. III. t. l. slovesno pokopali v Banjaluki. Pogreba se je udeležilo veliko število meščanov, vlado pa sta zastopala ministra Dragiša Cvetković in dr. Bogoljub Kujundžić.

DALMACIJA DOBI 20 NOVIH HOTELOV

Za letošnjo sezono bo Dalmacija dobila več velikih in modernih novih hotelov. V Splitu se na Bačvićah gradi "Park hotel", ki bo imel 80 sob. Hotel gradi neki Čeh, ki je kupil še neko drugo večjo hišo v neposredni bližini nove zgrajene hotela, ki jo bo predelal v penzion. V Kaštelih je zgradila velik hotel železniška nabavljalna zadruga. V Makarski je neki domačin kupil palačo "Rismoudo", da jo bo preuredil v hotel. Enako v Trogirju. V Orebiču se je spet našel Čeh, ki gradi hotel z 80 sobami. Tudi na Pelješcu gradi neki Čeh nov hotel. Vsega skupaj bo Dalmacija za letošnjo sezono pridobila okrog 20 novih hotelov. Najbolj agilni so Čehi, ki počasi in vztrajno širijo svoj vpliv v našem hotelirstvu.

Ne izgubite prilike PRVOVRSTNA KROJAČNICA "PRI ZVEZDI"

Ima na prodaj vse ostale poletne obleke po zelo znižanih cenah. — Obiščite me in se boste sami prepričali. —

Lastnik STANISLAV MAURIĆ

DONATO ALVAREZ 2059,
pol kvadre od Av. San Martin, — Bs. Aires

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

TARIFA REDUCIDA
CORREO ARGENTINO
Concesión 1551

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

DRUŽINA IN GO SPODINJSTVO

"Ze prav", reče marsikatera gospodinja-mati, "lahko je sosedu govoriti o redu, čistoči in vzornem gospodinjstvu, ko pa nima otrok! A pri nas — ko jih je šest, kako bi mogel biti vzoren red?" Resnično, otroci zelo motijo "vzorno gospodinjstvo", mučno je materi z otroki, pa še če nima nikogar, ki bi ji mogel paziti na otroke. Vendar ni pravilno mnenje, da so otroci krivi vsega nereda, da zaradi otrok ne more biti gospodinjstvo urejeno. Zdrava ženska — gospodinja in mati mora prav iz otrok zajemati stvariteljske moči za urejenost doma. Otroci ji morajo biti vir, izhodišče za nove misli, nove ukrepe, nova pota v gospodinjstvu in življenju doma in domačnosti. Žena mora biti trdno prepričana o tem, da more biti njen dom navzlic obilni družini vendarle urejen. Seveda je treba imeti nekaj prirojenega nagnjenja za vzgojo, vzgojne poti, vzgojna načela. Predvsem veljaj: Vzgoji svojega otroka tako, da bo samostojen, da bo zmeraj pripravljen za veseljem pomagati pri gospodinjstvu (čeprav so otroci zgolj fantje), da bo varoval manjše bratce, sestrice. Velikega pomena je za mladega človeka in za njegovo poznejše življenje z ljudmi med svetom, če je že doma navajen sodelovati pri gospodinjstvu, pomagati materi, skrbeti za te in one malenkosti. Slavni pe-

dagog-vzgojeslovec Pestalozzi je že poznal, kako važno je to, če se otrok že zgodaj znebi varuštva, to se pravi, nekega, ki mora namesto nje ga misliti, mu streči, mu vse "pred nos znositi". Otrok naj bo čimprej samostojen član družine, kakor bo pozneje samostojen član človeške družbe. Pa otrok je že po naravi tak, da rad dela in pomaga; še več, otroci so najbolj in večkrat tudi samo takrat mirni, pridni, če delajo, se zatopijo v kako opravilo. Zatorej, matere, nikar zavračati otroka, če hoče kaj napraviti, prinesiti. Ne reci: "Pusti, boš razbil, polil, stresel!" Marveč blagohotno sprejmi njegovo pomoč in mu daj navodila, kako to in ono še bolje in pripravneje naredi. Zakaj z nekaj krožniki, skledicami, vrvicami, metlami, lopatami, žbljži kladivi, deskami itd. katere moramo kupiti otrokom za isti denar ko tako nepotrebne igrače, zaposlimo otroke za ure in ure in jim damo obenem pri liko, da si po svoje razvijajo duha v tisto smer, v kateri bodo tudi pozneje v življenju delovali. Seveda je treba za to, da pripravimo otroka na to pot dela in udejstvovanja resne volje matere, ki je ne sme oplahiti kak razbiti krožnik, raztrgan predpasnik, marveč mora potrpeti in otroku z dobro besedo pomagati. Kaj pa je vsa vzgoja? Vzgoja ni drugega ko opora otroku dotlej, dokler ni zmožen samovzgoje. Dober vzgojitelj stremi za tem, da je otroku čimprej nepotreben. Vzgojitelj naj pazi na to, da se otrok glede telesnih in duševnih moči čimprej postavi na lastne noge. Napak je torej, kar se tolikrat dogaja, da hočejo biti matere otroku čim najdalj neobhodno potrebne, da otrok brez matere zares — niti kihnuti ne zna. Premagaj se, mati, zataji sebe, pusti otroka, da raste izpod tebe svobodno pod milo nebo in pazi nanj tako, da ne čuti

tega. Na ta način bodo otroci vse boljši, bolj značajni, bolj samostojni, bolj vredni člani človeške družbe. Pri nas pravijo o človeku, ki gre prvič v svet: "Tak je, kot bi telčka spustil iz hleva. Zakaj? Ker je bil kot otrok zmeraj poleg matere, zmeraj vaju ravnatu se le po njenih besedah, zmeraj oskrbovan, raznežen, pestovan. Gorje mu potem med svetom, ko je: ali plah ko zajček — ali rogovilež in divjak — le samostojen človek ne.

In kako je z drugimi člani družine v zvezi z vprašanjem o gospodinjstvu? Mož, oče se dandanašnji še zmeraj nekam čudno vede v tem oziru. Le eno povejmo: V Ameriki — seveda daleč tam v Ameriki! — prihajajo moški (možje) gotovo prav tako utrujeni z dela domov ko pri nas v Evropi. Pa ondi možje ne sedijo kar tako za mizo in čakajo, kdaj in kako jim bo žena postregla in streгла. Marveč so že po naravi taki, da pomagajo ženi v gospodinjstvu.

Celo tako nemoderni so tisti možje, da zjutraj skuhamo zajtrk — in spravijo otroke v šolo. Pa bodi temu tako ali tako: res je, da morajo vsi člani družine sodelovati pri gospodinjstvu, če hočemo, da bo gospodinjstvo zgledno, urejeno in razmeram tega časa prikladno. Če je zapisano, da so v prejšnjih dobah živeli po navodilu: Boj vseh zoper vse — pa veljaj za bodoče čase: Pomoč vseh vsem. In odkod naj človek zajema moči, nagnjenja, veselje za sodelovanje pri skupnem človeškem gospodarstvu, če ne iz doma, iz lastne družine. H—r

Kdor se smeje, dolgo živi

Ljudje smo različni: težke, zamišljene, žalostne narave, pa spet lahke, lahkomišelnne, vesele sorte. Nihče ni sam sebe ustvaril in ne more nič za to, da je tak ali tak. Res pa je, da preveč nergamo, preveč skrbito, se preveč razburjamo, prečerno gledamo v svet. Smeh je zdravilo za telo in duha. Kdor se smeje po kak jedi, bo bolje prebavil malico; kdor se mrk in slabe volje usede za mizo, temu jed ne bo teknila. Poiščimo v vsaki stvari najlepšo in najboljšo plat; glejmo stvari z veselo strani, smejmo se ljubkim opazkam otrok, bodimo veseli v njih družbi, na izletih in sprehodih ne nergajmo, čeprav ni vse v redu. Veselim se sonca, lepih potov, lepih knjig. Bodimo večasih tudi otroci, smejmo se "za prazen nič" — ne bo nam "krona padla z glave". Veliki ljudje smo prečestokrat tako smejni v svoji jezavi veličini, ki ni v resnici prav nič velika, marveč hudo malenkostna. In čeprav nas teži to in ono — pustimo svaj majhen časek težki križi z ramen, bodimo vsaj malo lahkomišelnjeni in se smejmo tudi skozi solze. Jezav nergač, vedno mračen in zamišljen človek ni nikjer prijuben. In zasti za ženske velja to. Reveži so otroci takih mater, ki ne poznajo smeha. Smeh nam pomaga premagati obilo težav in zaprek, koristi pa tudi telesnemu zdravju. Zatorej: če hočeš kaj dalj časa živeti — smej se — čim več, tem bolje. Tudi bolan lovek bo prej ozdravel, če ne misli zgolj na bolezen in se zasmeje, če pride taka prilika. Kaj je žalostnih in hudih dni dovolj v življenju. Smejmo se vsaj v takih, ki so brez nezgod in bridkosti. In naučimo tudi otroke te umetnosti, privzgojimo jim čim več smeha. H.

ZANIMIVOSTI

Kdo je gentleman?
Gentleman je človek, na zunaj in na notra čist. Tak človek se ne klanja bogatašem in ne prezira siromakov. Zna molče izgubljati in brez arogance dobivati v igri; je spoštljiv v občevanju z ženskami in starei ter prijazen z otroki. Je preponosen, da bi lagal, preplemenit, da bi nastavljal pasti, preveč delaven, da bi lenuharil; uživa dobro posvetne dobrine, ki mu pripadajo in pusti druge v miru uživati jih.

Dober je tudi naslednji odgovor: Gentleman ne žali, ne ponižuje, je prizanesljiv napram bolešnim, ne obrekuje, je uvideven, spoštuje čustva in nazore bližnjega, odpušča, veže dobroto srca s kremenitostjo značaja. V njegovi navzočnosti imamo občutek varnosti, sigurnosti.

Mark Tpain pa je označil gentlemana takole:

Gentleman je tisti, ki prijatelju ponudi whiskey, pa postavi steklenico na mizo, a sam gre gledat skozi okno.

Po temeljitem premisleku je sodnik sklenil ločiti zakonski par. Pre priča se je, da sta oba kriva, on in ona. Z ženo je nekoliko bolj simpatiziral, pa je bil zelo presenečen, ko mu je rekla:

— Se nekaj vas prosim, gospod sodnik. Če naju boste ločili, tako pravite, da bo moj mož dobil vse tri otroke, jaz pa avtomobil...

Politiku ni treba, da bi vse ljudi vlekel nekaj časa za nos, ali pa da bi vlekel ves čas nekatere ljudi za nos.

Politiku zadostuje in je zmagal, če potegne na volivni dan večino za nos.

Kronične bolezni

Obisti — srce — želodec — kri in venerične

PREGLED \$ 3.—

Sprejemanje od 11. do 13. in od 17. do 20., ob nedeljah od 10. do 12. — Bolnik plača šele potem, ko ozdravi.

KLINIKA JANET
LAVALLE 715 — Bs. Aires

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje **MARKO RADALJ** Facundo Quiroga 1275 in 1407 U. T. 22 - 8327 **DOCK SUD**

Grof Orlov pa ni spregovoril niti besedice v zahvalo. Strmečih pogledov je buljil črni grof v Aleksandra Potemkina, ki se je rdečega obraza vrnil k carici.

Tudi carica ni mogla najti primerne besede, toda njene oči so spregovorile. V tem pogledu je bila vedale kar usta ne bi mogla nikdar srčna hvaležnost.

Sedaj so prihitali kozaki, ki so malo prej pripeljali Pugačeva, — nesrečnega upornika so zvezali kakor divjo zver in ga zopet vrgli v kletko.

Carica je dala znamenje z roko in kozaki so odpeljali voz s kletko. Peljali so ga v temnico, iz katere ne bo več živ odšel.

Carica je ponudila še enkrat Potemkinu svojo roko, katero je Potemkin s spoštovanjem poljubil ter mu rekla:

— Dragi moj knez, v carskem gledališču je zvečer predstava v vašo proslavo. Po predstavi pa je ples v zimskem dvoreu. Hočem da bo vedel ves Petrograd, da bo vedela vsa Rusija, kako slavim junačka, ki je rešil domovino. — Na svidenje, dragi moj knez Potemkin, na skorajšnje svidenje!

Strašno zapeljivi pogledi so spremljali te Katarinine besede. Potemkin jih je čutil v svojem srcu, kri pa se mu je začela hitreje pretakati po žilah.

Ha, kako sladko se je bilo bojevati, boriti se in zmagati, ko je pa dobil tako nagrado.

V tem trenutku je zagledal Potemkin lepega in vitkega mladenciča, ki je stal na najvišji stopnici hrama zmage.

Ta človek je bil knez Turbecky. V svoji neomejeni hvaležnosti napram Potemkinu je carica popolnoma pozabila na kneza, ki je tudi mnogo pripomogel k zmagi pri Moskvi.

Knezu Turbeckymu se carica niti ni zahvalila. Zanj ni imela niti besede, niti hvaležnega pogleda. V splošnem navdušenju so vsi pozabili na kneza; Potemkin pa ga je pogledal in videl na njegovem obrazu izraz globokega užaljenja.

Mnogokrat pač ostane oni, ki bi mu po pravici šla slava in hvala tiho in skromno za kulisami, ne prikaže se občinstvu in nihče se ne zmeni zanj. Drugega pa, ki se širokousti o svojih dejanjih, ne stori pa prav za prav ničesar, povzdignjejo in ga slavijo kakor Boga.

— Danes je dobila zopet novega sovražnika, — pomislil Potemkin, — ki jo bo strašno sovražil, ker mu je storila krivico.

Ko pa se je carica oddaljila in se odpeljala s svojim sijajnim spremstvom v zimski dvorec, je stopil Potemkin h knezu Turbeckymu in mu rekel:

— Prijatelj, polovica tega venca pripada vam. Pri Bogu, če bi ga mogel raztrgati, bi ga raztrgal in ga dal vam polovico.

— Moj dragi knez Turbecky, ker pa tega ne morem storiti, mi dovolite, da bom opozoril carico na njeno pogreško. Prepričan sem, da bo carica Katarina rada popravila krivico, ki vam jo je storila.

Mladi knez je dvignil svojo glavo, — v njegovih očeh je gorel čuden plamen.

— Aleksander Potemkin — reče

knez in ponudi Potemkinu desnico — vedno sem vam bil prijatelj, vedno vam bom vaš prijatelj. Danes pa sem nehal oboževati ženo, ki sem jo ljubil in spoštoval, ker je bila ta žena moja carica, za katero bi bil vedno dal svoje življenje.

— Knez Potemkin, verujte mi, da vam ne zavidam. Če je kdo v Petrogradu, ki se iz srca veseli vaših uspehov, sem to jaz. Carica pa? — Ne, Aleksander Potemkin, za carico se ne spleča žrtvovati svojega življenja. Niti upornik Pugačev, ki smo ga pripeljali v kletki kakor zver, se ne bi mogel pokazati napram meni bolj nehvaležnega.

— Vem, Aleksander Potemkin, da ne boste povedali carici in nikomur drugemu, kar sem vam sedaj povedal. Plemeniti ste. Če pa boste carico vseeno opozorili na njeno nehvaležnost, če ji boste povedali, kaj je Turbecky rekel o njej, tedaj ji recite:

— Katarina! Knez Turbecky je od danes tvoj sovražnik. Pokazal ti bo, da je v Rusiji moč, ki je večja od tvoje.

Ko je knez Turbecky spregovoril te besede, se je poklonil pred Potemkinom in skočil na svojega konja.

Tudi Potemkin je zapovedal, da so mu pripeljali konja. Ko je odslovl deputacije iz mesta, je skočil na konja in ga pognal.

Množica še vedno ni zginila z ulice. Potemkin je moral neprestano odzdravljati, kajti množica mu je navdušen vzkljkala. Vsakdo je hotel videti in pozdraviti junaka dneva, ljubljence Aleksandra Potemkina.

Od vseh strani so mu hiteli navdušeni kliči v pozdrav. Z ozaljšanih oken so ga pozdravljale lepe žene in deklice in ga obisale s evnetjem.

Potemkin ni ujel niti ene evetke. Če pa se je slučajno kak evet zataknil za njegovo uniformo, ga je prijel in vrgel na tla.

Na oglu Petrove ulice je stala krasna palača.

Ko je Potemkin prihajal do palače je slučajno pogledal navzgor. Na balkonu prvega nadstropja je zagledal neko lepo ženo. Poleg nje pa je stal majhen vsi možiček z zlatimi očali. Oblečen je bil zelo elegantno.

Potemkin je pridržal svojega konja, da bi bolj počasi stopal, kajti se mu je zdelo, da lepšega obraza še ni nikoli videl. Žena na balkonu je bila prekrasna.

Njen blede obraz je imel plemenite poteze in je bil izredno lep. V belini obraza so se svetile velike temne oči, obraz pa so obrobljali bujni temnoplavi lasje.

Na sebi je imela obleko iz temno modre svile, ki se je tesno prilagala prekrasnim oblikam telesa.

Na prsa si je pripela lepa žena šopek temno rdečih nageljev.

Na prsa si je pripela cvetje ljubezni.

Cvetje ljubezni?
Koga je neki ljubila ta lepa žena? Kateremu srečniku je pripadalo njeno srce?

Mar je ljubila sivega starca, ki je stal poleg nje? — Toda ne, ta človek vendar ne more biti njen mož. To je najbrž njen oče.

Je-li ta prekrasna žena vdova? — Žena? — Deklica?

Potemkin se je začel zanimati zanj in si stavljal različna vprašanja.

Vendar ni nikakor mogel razvozlati tega vozla. Če je bila ta prekrasna žena že zares poročena, kje je vendar njen soprog?

Če pa bi bila vdova, bi ne bila oblekla svetle obleke, ki je znamenje radosti in veselja. Kje je torej njena črna žalna obleka?

In če bi bila vendar še deklica? — Zakaj neki je Potemkin v tem trenutku tako silno želel, da bi bila ta neznana deklica še nedotaknjen evet, angelj, ki se še ni okužil z zemeljskim vzduhom?

Ko pa se je Potemkin še enkrat ozrl na balkon in ni prenehal občudovati neznano lepotic, je naenkrat opazil, da si je neznaka odpe-la kito rdečega cvetja in ga vrgla z balkona.

Potemkin pa je iztegnil svojo roko in ujel dišeče klinčke med padcem. Pritisnil je šopek cvetja na svoje srce in se globoko sklonil, kakor bi hotel pritisniti svoje ustnice na nežno cvetje.

Še enkrat je pogledal na balkon, potem pa je sunil svojega konja z ostrogami. Iskri konj je planil in ga odnesel iz bližine lepe žene.

Toda ni si mogel kaj, da se ne bi še enkrat obrnil. Takrat pa je videl, kako je stavec, ki je stal poleg lepe neznanke, ovil roko krog njenega pasu in jo z neko gotovo odločnostjo odpeljal v stanovanje.

— S kakšno pravico? — se vpraša Potemkin. S kakšno pravico?